

PHONG HOA

RA NGOÀI THƯ SAU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN XUÂN MAI

DIRECTEUR NC

TUONG TAM

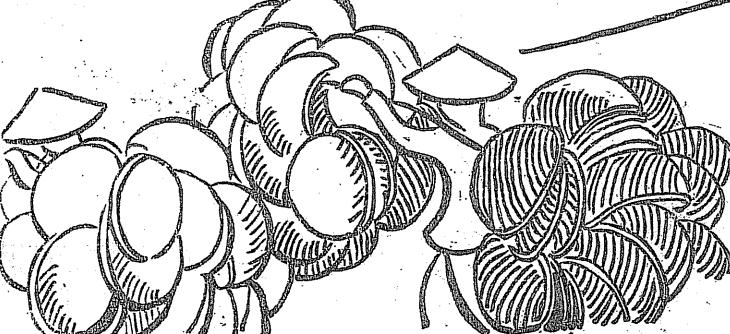
ADMINISTRATEUR
PHAM HUU NHINH

ĐI BUÔN « SÚNG »

— Giờ i sắp tôi rời, ta nên tinh nay mấy
chục « súng » gửi mua hộ về di « sỏi ».
Chắc ở nhà họ mong dữ !
Sen đầm (rình) ???

— Ta nay « súng » về « sì » họ « nặn
việc » ngay đêm hôm nay ! Đĩ mau nén
kéo nại nhỡ việc !!!
Sen đầm — . . . ? ? ? . . .

Sen Đầm — Thôi ! Chết rồi ! rõ
công to ! Ra nó đi lấy « thúng » ! Mà
hai thằng kia là 2 đứa vùng bờ.

CAI TẠO THÔN QUÊ

L.T.S. — Về việc cải tạo thôn quê chúng tôi đã nhiều lần bàn đến trên tờ báo này. Mới đây mở tờ báo Vu (số đặc biệt về nước Tàu ngày mồng 5 tháng 5) đọc bài phỏng sự của bà Ida Treat, chúng tôi thấy một đoạn nói về việc cải tạo thôn quê ở nước Tàu, vậy xin dịch đăng sau đây để các bạn rõ rằng việc mà chúng tôi định làm sau này, hiện bây giờ ở bên Tàu đã có người bắt đầu làm rồi. Ở Trung-hoa, ở Annam cũng vậy, việc đổi mới, au hóa dân quê là một việc rất cần và có thể làm được.

NĂM 1926, một thanh niên Tàu, ông Yen Yan Chou, trước đã từng du học ở Mỹ và ở Pháp, đứng lên tổ chức công cuộc cải tạo thôn quê, lấy Tinghsien cách Bắc-bình hai trăm cây số làm nơi thí nghiệm. Ông Yên ngay từ hồi chiến tranh 1914 đã thử thực hành việc phò thông giáo dục giữa đam thợ thuyền Trung-hoa sang tòng chinh bên Pháp. Ông có tìm ra một lối giản tiện để dạy bọn này chỉ trong bốn tháng biết đọc và biết viết một nghìn chữ Tàu.

Khi trở về nước, ông đã có công to trong việc sướng xuất phong trào phò thông giáo dục. Nhờ phong trào này mà có lập ra trong 22 tỉnh những « Bình dân học đường » để dạy những người không biết chữ : 15 triệu người nhờ những nhà trường đó mà biết đọc và biết viết.

Việc thí nghiệm ở Tinghsien trước kia tưởng là một việc thí nghiệm về giáo dục nông dân, nay nghiêm nhiên đã thành một công cuộc cải tạo thôn quê. Công cuộc ấy lan khắp một huyện ở tỉnh Hopei — đất rộng một nghìn cây số vuông, dân 397.000 người, họp thành 472 làng.

Ở Tinghsien, ông Yên đã hội họp đủ các tay chuyên môn để săn sóc đến các việc thiết yếu của nông dân : y tế, giáo dục, các vấn đề về nông tác và dân

(Xem tiếp trang 2)

TRONG SỐ NÀY NGOÀI NHỮNG MỤC THƯỜNG:

Trang 1. —	CÁI TẠO THÔN QUÊ.	CỦA IDA-TREAT
Trang 4. —	NỤ CƯỜI NGOÀI NƯỚC.	
Trang 3. —	KHUYÊN CHỒNG ÔNG NGHỊ.	CỦA TÚ-MÔ
Trang 8-9. —	LÈ-TA LÀM BÁO.	CỦA LÊ-TA
Trang 13. —	TỪ LÚC TƠ XE MỐI CHỈ HỒNG.	CỦA CHÀNG XIII

CẢI TẠO THÔN QUÊ

(tiếp trang nhất)

sinh (thường trường, nông dân liên đoàn...). Mỗi một khu có một hội đồng tri-sự và thí nghiệm riêng.

Tiền dùng về công cuộc thí nghiệm này một phần do các làng chịu, một phần trích ở công quỹ hội «Trung-hoa cơ sở» và một phần là tiền bán cuốn sách dạy chữ nhỏ của ông Yen. Sách đó bán có ba xu một cuốn mà mỗi năm có tới năm nghìn bạc lãi.

Nội các công cuộc tư và công mục đích để cải thiện thôn quê về phương diện xã hội và kinh tế thì việc thí nghiệm ở Ting hsien là quan trọng nhất. Mà không những chỉ có việc thí nghiệm ấy mà thôi đâu. Nhiều hội thiện, nhiều bợn tư già nhận từng làng một làm «con nuôi». Đì chơi về miền quê gần các tỉnh thành lớn, thường hay gặp những «khu thí nghiệm» ấy. Trong những khu nhỏ, thanh niên tân tiến Trung-Hoa nhiệt thành tìm cách giải quyết một vấn đề lớn lao quan hệ đến vận mạnh cả mấy trăm triệu dân.

Một vị giáo sư còn trẻ ở một trường đại học vùng tây nam nước Tàu có ngỏ cho tôi hay rằng:

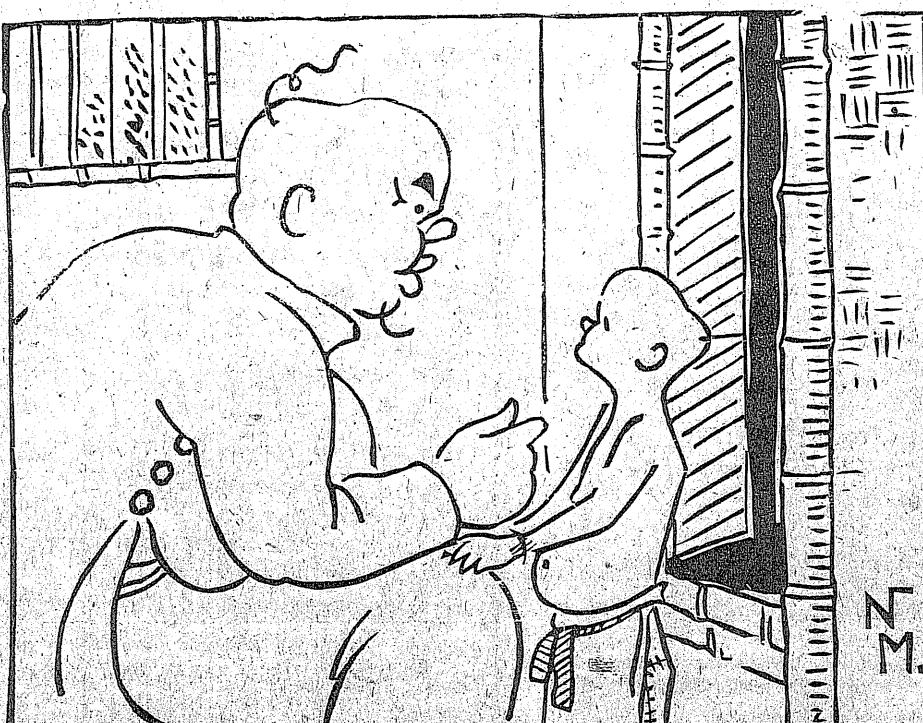
— Dân nước chúng tôi truy lạc dần. Nếu chúng tôi không tự cứu lấy nhau thì ai cứu? Bọn tân tiến chúng tôi bây giờ có tới 15 vạn người — bọn ấy phải là một sức mạnh. Muốn cho sức mạnh ấy có hiệu quả thì phải quay đầu về với dân...

Cái khuynh hướng mới đó, chúng cho cả thanh niên Tàu làm tôi chú ý nhất. Ở đâu ta cũng thấy rõ rệt. Thanh niên Tàu đã sực tỉnh mà nhận lấy cái trách nhiệm về xã hội, khác hẳn với cái thái độ khur khur mình biết mình của nước Tàu cũ Khổng...

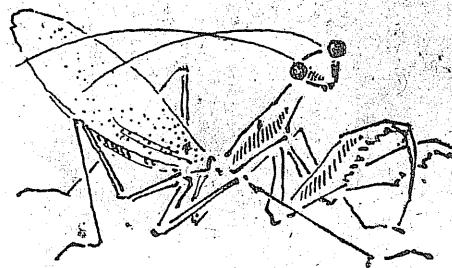
Đây lại là lời một thanh niên Trung-hoa:

— Nước Tàu lớn rộng quá. Nếu những công cuộc chúng tôi đã làm được thu vào trong một nước nhỏ ở châu Âu thì bà sê phải ngạc nhiên mà cho là toát. Nghĩ đến tương lai nước Trung-hoa không có gì lấy làm nản lòng. Những sức mạnh chúng tôi vốn sẵn có này, nếu một ngày kia có người biết đem ra mà dùng một cách có quy củ, có phương hướng hàn hoi — mà ngày đó, tất thế nào cũng đến — thì nước Tàu không cần ai giúp đỡ. Nước Tàu có thể tự lực mà cứu lấy mình được.

Lược dịch của Ida Treat

Bố — Em con Ba-Vành ngoan lắm, bố hỏi nó cho con nhé?
Con — Thế, nó đã có mấy vành rồi hở bố

...TỪ

này ấy sẽ có một cái thư viện có thể đựng được 500.000 quyển sách viết bằng các thứ tiếng trên toàn cầu.

Thật là một tòa lâu đài nguy nga, đồ sộ làm để giữ sự hòa-bình cho thế giới. Họa may ở một nơi tráng lệ như vậy, con chim « hòa-bình » nó có thích mà ở lại trong đó chăng ».

Nhưng chỉ sợ đã là con chim thì lúc nó bay ra, lâu dài càng lớn, càng cao, nó bay ra càng dễ.

Và sợ nhất là các cụ sứ thần các nước vào một tòa nhà to thế đến lạc mất chặng, Nghĩ lại, chả cứ to như vậy, đến nhỏ như nhà hội Quốc-liên bày giờ, mà họ còn lạc nữa là! Vả họ có lạc mất, hay có ngủ mất, thì thế giới cũng vẫn vậy thôi.

Xử tội chó

Người nước Mỹ vẫn tự cho mình là văn minh hơn người các nước khác, nên làm việc gì cũng ra ngoài khuôn khổ cả.

Gần đây, ở gần đô thành Nữu-ước có một cậu bé bị ba con chó cắn. Ba con chó kia bị bắt liền và bị giao ra tòa. Quan tòa liền nghị án xử tử ba con vật cắn người kia.

Không biết là ba con chó bị xử hay bị chém, nhưng đau sao, vị quan tòa nọ sử ép chúng qua.

Nếu quan tòa cho chúng thông minh cũng như người, nên phải chịu trách nhiệm cũng như người, thì sự phạt nặng mà tội thì nhẹ quá. Sát nhân giả tử, nếu cậu bé có chết, chúng chịu chết đã đành, nhưng cậu bé chỉ bị cắn. Vậy phạt chúng, nên chỉ để cậu bé cắn lại chúng mới là công bằng.

Còn nếu cho chúng là không có linh hồn, không có trí thức thì chúng còn có trách nhiệm gì. Vậy đằng nào, cái

CẨN BẠCH

Có kẻ hoặc hơi dựa vào « Nửa chừng xuân » của Khải-hưng mà viết kịch đem diễn, hoặc diễn một vở kịch nào đó mà lợi dụng cái tên « NỬA CHỪNG XUÂN » khiến khán giả tưởng lầm rằng đó là truyện cổ MAI.

Tư-lực Văn-doàn xin có lời bá bảo cùng độc-giả biết rằng những vở kịch ấy không có dính dáng gì tới tác phẩm của Khải-hưng hết, trừ ra vở kịch nào mà tác giả sẽ cho phép diễn thi không kể.

Tư Lực Văn-Doàn

NHÀ KINH NGHIỆM LÊ - HUY - PHÁCH

đã phát minh những thứ thuốc

số 10, số 4, đều giá 0\$50, bệnh nặng thế nào uống vào cũng khỏi, số 18 giá 1\$00 khỏi hạch, quả xoài, đau xương, rất thịt.

Sau khi khỏi lâu và Giang mai, trong ống tiêu tiện nhú kién đốt, gần bay rát, nên dùng ngay số 12 giá 0\$60 và số 22, hộp lớn 2\$00, hộp nhỏ 1\$00

mỗi thứ 2, 3 lop là quét sạch vi-trùng lan trong máu và thận.

Bất cứ đòn ống hay đòn bâ, mỗi khi rượu say hoặc khó nhọc và vòi tinh dục sẽ sinh bệnh phong tích: như da vàng, gầy còm, mắt xâu, tức ngực,

ó chua, đau bụng, trong bụng nồi cục (rồi lại tan) dùng số 13 giá 0\$40 khỏi ngay.

Thuốc cao nha phiến số 50 giá 1\$00 uống 1, 2 chai cao han, thuốc này không sót ruột, không sinh những bệnh như: phù, đau bụng, đi tiểu, ngáp, đờm dài, mỏi hàm khó chịu.

CÁC THÚ THUỐC CỦA BẢN HIẾU KHÔNG HAI SINH - DỤC VÀ SỨC KHỎE

LÊ - HUY - PHÁCH, số 12, Route Sinh-tử — HANOI

Chi-diểm các tỉnh: Salgon, M. Dương-ván-Vy 109 d'Espagne (tiệm bán đồ đồng) — Nam-dịnh, M. Chẩn-am-Lợi 202 Maréchal Foch — Hải phòng, M. Nam-Tân 82, Bonnal

đều có quyền bệnh nguyên kinh tăng các ngài

NHỒ DÊN LƠN

án của vị quan tòa kia cũng là bất công. Nhất là trái với loài người, con chó kia đâu có muốn cung không biết làm sao cho người ta biết là chúng muốn chống án.

Một lúc tám con

BÁO TÀU có đăng tin rằng, ở một làng kia, tại tỉnh Quảng-dông, có một người đàn bà mới sinh nở ra một lứa có những tám con: bầy trai và một gái, mẹ tròn, con vuông cả.

Tin này làm cho dư luận sôi nổi, và người cha mấy đứa con kia đã được chính phủ Trung-hoa ban khen. Họ lại còn bàn rằng: bầy đứa con trai là thất tinh, còn đứa con gái chính là... mặt trăng; về sau này, thất tinh kia sẽ hóa thết..hiền, làm rạng mà yết cho cha mẹ, còn đứa con gái nó sẽ đẹp như hằng-nga ở trên cung trăng xuống. Cái đó không được rõ, chỉ được rõ rằng anh chàng nào đăng cái tin ấy hẳn phải ở trên cung trăng xuống.

Tin này sang đến bên ta sẽ có người giở đến truyện Lac-long ra mà bàn tán: câu truyện để một bọc trúng một trăm con hổ còn phảng phất ở non sông Nam việt: thế nào là con rồng? thế nào là cháu tiên? Họ sẽ kể truyện như họ đã sống về đời bấy giờ.

Ý phục phụ-nữ

On bên ta, dư luận còn đương phân vân về vấn đề nên thêm hay không nên thêm một miếng vải vào tay áo, hay cổ áo, các cô, các bà, thì ở bên Anh, họ đương bàn tán về việc đàn bà mặc quần... trên sân quần.

Nguyên, gần đây, có mấy cô chơi quần vọt bận quần ngắn như đàn ông trên sân. Việc đó đến tai các hội viên liên đoàn quần vọt. Họ liền họp nhau lại đem vấn đề tối quan trọng ấy ra bàn bạc.

ĐƯỜNG IN

1º) GIÒNG NƯỚC NGƯỢC
cỦA TÚ MÔ (TỰ LỤC VĂN ĐOÀN)
Có sửa chữa lại và thêm nhiều bài
không đăng trong Phong Hóa

2º) GÁNH HÀNG HOA
cỦA KHÁI HƯNG VÀ NHẤT LINH
(TỰ LỤC VĂN ĐOÀN)
Có sửa chữa lại rất nhiều,
3º) ĐẸP (Mùa Hè 1934),
cỦA CÁT-TƯỜNG VÀ CÁC BẠN:
TÔ-NGỌC-VÂN, LÊ-PHÔ,
TRẦN-QUANG-TRẦN TỨC NGYM

Nói về mọi vẻ đẹp, có nhiều tranh ảnh rất đẹp, in giấy thượng hạng.

Nhà xuất bản
ĐỜI NAY
XUẤT BẢN

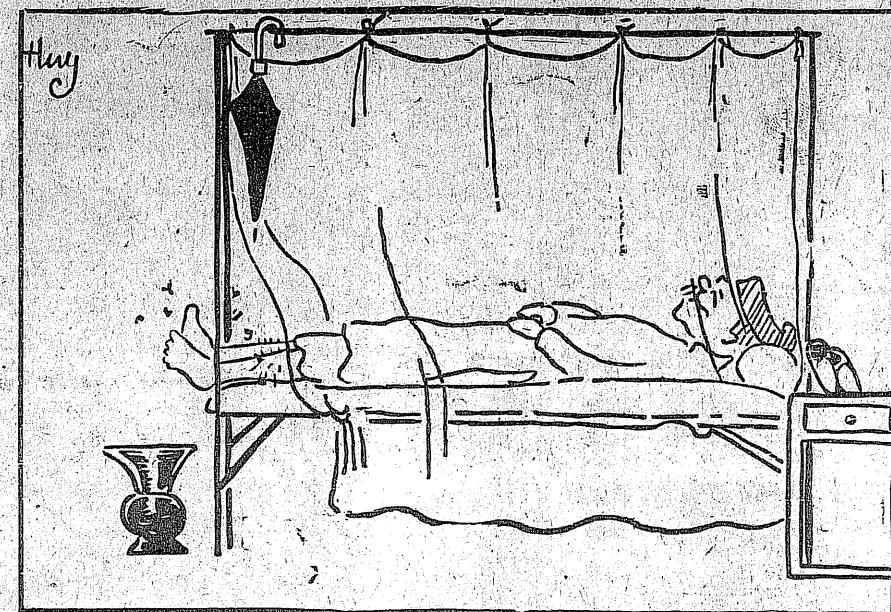
Người nói khôi hài: — Bận quần là phải. Mỗi khi trời gió, quần ngắn còn dễ trông hơn cái váy nó bay ngang tàng phấp phới, đẹp như lá cờ trước mặt trận, nhưng sốt sàng không che kín cái đùi non.

Một ông thủ cựu cãi: — Cứ bận váy là hơn. Bận quần thì con gái hóa đàn ông mất, còn gì!

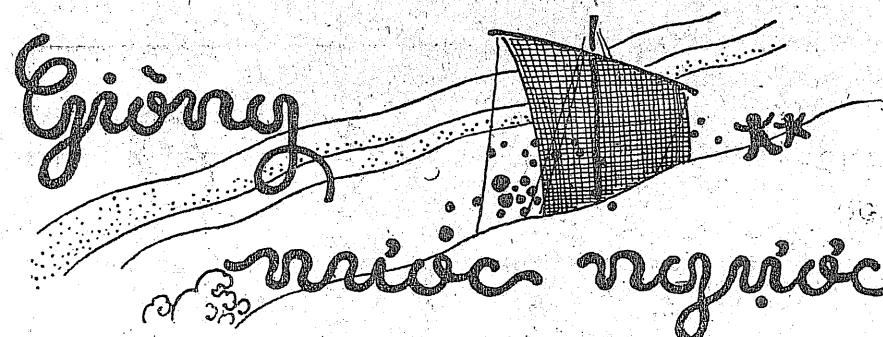
Một cô điêu hòa: Tôi thì thích mặc cái váy cho vừa vặn, và chẳng dài quá đầu gối. Nhưng tôi cũng thích cho các cô đẹp bận quần...

Câu truyện này chắc không bao giờ xảy ra ở bên ta, vì rằng các cô con gái Annam, mặc váy cũng có, mà mặc quần cũng có. Một lẽ nữa, là sân quần phụ-nữ Việt-nam chỉ là chỗ để... phơi quần.

TÚ-LY

— Màn tây như thế này mà muỗi còn lọt vào được.

KHUYÊN CHỒNG ÔNG NGHỊ KHI ĐI HỘI ĐỒNG

(Phỏng theo bài kinh - nghĩa « Khuyên con về nhà chồng » của cụ bảng nhohn Lê-quí-Đôn).

Đầu bài

Ông ra nghị viện phải nói, phải năn,
đứng cầm miệng hến, chớ vì tư lợi để
phụ tòng dân (chữ kinh tẩy: A l'assem-
blée, sois élloquent, ne reste pas muet
comme une moule. Défends les intérêts
de tes mandants).

Bài làm

KHUYÊN chồng giữ đạo «ông dân»,
bà nghị nghĩ đã chín lăm vậy.
Phù ông nghị ngu dần,
Tất thẳng dân xấu mặt,
Áy lẽ cõ nhiên.
Cho nên khuyên ông nghị lúc đi hội
đồng, bà chẵng phải đạo lắm ru !

Thiếp đưa chàng ra cửa nắm tay
mà nhủ rằng :

— Đã chịu tiếng nhân dân chi đại
biểu, chớ nên coi trách nhiệm vi
thường!

Cũng thề phuруг phuong-diện chí
quốc gia, cốt phải giữ thân-danh vi
trong.

Nay tiền chàng ra cửa, thiếp tôi
càng nghĩ lầm, chàng ạ : Chồng,
chồng của thiếp, nhưng người, người
của dân vậy.

H oặc lời ăn tiếng nói chi ra tuồng,

tức giỏi dồn gần, dốt dồn xa, sao cho
thiên hạ khỏi mỉa chàng là ông dân
phông đất.

Người, người của dân, nhưng
chồng, chồng của thiếp đó !

Hoặc câu nói việc làm chi đứng
mục, tức hay người khen, hèn người
chè, sao cho chí em đừng nhạo thiếp
là bà nghị bù-dìn.

Vào nghị-viện phải tĩnh táo, phải
siêng năng, chớ dẽ phụ lòng dân,
chàng nhé !

Ở nhà nhất vợ, nhì chồng, ra nghị
viện chớ chịu thua bè thua bạn vây.
Ăn phải nén đói, nói phải nén nhời,
đứng áp-a áp-úng để cho người cả vú
lấp miệng em. Nhủ này chàng, nhủ
này chàng : nói có sách, mách có
chứng, các công kỳ việc cho phân
minh, trái thì cãi, phải thì theo, vì
nước vì dân cho hết dạ. Nhớ lấy đấy,
nghe lấy đấy : liệu khi tung, khi hưng,
khi cứng, khi mềm, hoặc anh em có
bé học chi nhời, thời biện bạch cho
ra góc bánh trưng, để tỏ miệng nhà
sang có gang, có thép.

Ở nhà chỉ lệnh ông còng bà, ra hội
đồng chớ kém anh, kém em vây. Cầu
gì cho được, ước gì cho thấy, đừng
mập-mà mập-mờ, chẳng bỗ chí múa
đùi qua mắt thợ. Khuyên này chàng,
khuyên này chàng : xem bằng mặt,

bắt bằng tay, tron mặt gửi vàng cho
xứng đáng ; hay thời cử, giở thờ
tước, dù tiền dù bạc chớ thay lòng.
Nặng vậy thay, khó vậy thay : liệu
câu đối, câu đáp, câu bác, hoặc quý
quan có sì-sò chi tiếng, cứ phân trần
cho đút đuôi nòng nọc, cho biết tay
ông nghị là đá, là danh.

Đời có kẻ coi nghị trường là chốn
mua danh bán lợi, thậm chí chỉ biết
phóng tài hóa thu nhân tâm, hòng
sau xin-xỏ ơn riêng cùng nhà nước.

Chẳng biết rằng :
Gian tham kiêm chắc nơi xa,
Khinh tài, trọng nghĩa hổn ra nghị
trường.

Chẳng suy, chẳng nghĩ, ngửi mùi
lợi thì tối mắt lại, quan tâm cũng gật,
quan tư cũng ừ, lăm le gà què ăn quần
cối.

Thiếp khuyên chàng giữ đạo ông dân,
Thiệt thời chớ quản khó khăn chớ từ.

Lên diễn đàn thì giáo hoạt chí
mồm, sao cho nỗi đảm đang chi tiếng.

Đời có kẻ coi nghị viện như noi
hop mặt làm vui, thậm chí chỉ biết bán
gia tài mua sỉ diện, đẽ về vênh-vang
danh hão với bà con.

Chẳng biết rằng :
Ngu si thời ở só nhà,
Có tài, có tri mới là « ông dân ».

Giở đại, giở ngây, nghe diễn văn ủa
võ tay vào, chữ « uầy » không tường,
chữ « nồng » chẳng rõ, ngơ ngác vịt
diếc nghe sấm vang.

Thiếp khuyên chàng ra mặt ông dân,
Đứng ngồi ra dáng, nói năng phải lời.

Ngồi nghị viện chớ tần-ngần ch
mặt, đẽ mua cười quê kệch chi nhân-i

Chàng ơi, việc nhà mặc thiếp, xin
đảm đang nội trợ chi công.

Việc nước phẫn chàng, phải làm
tron công dân chi đạo.

Thôi, chàng đi, thiếp vào !

TÚ MÔ

BÁC-SĨ NGUYỄN-BÁCH

Chuyên - trị bệnh người - nhơn, trẻ con Nội - khoa, Ngoại - khoa, Hộ - sản. Chữa khoán các bệnh hoa - liễu

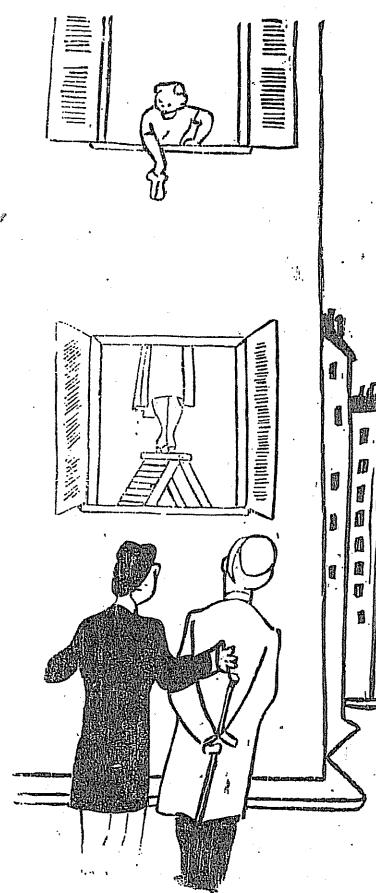
PHÒNG KHÁM - BỆNH

68, Phố Gia - Long — HANOI (Giáy nói 847) (Gốc cây thị, giốc Hàng Kèn)

GIỜ THĂM BỆNH Sáng từ 9 giờ đến 12 giờ — Chiều từ 4 giờ đến 7 giờ

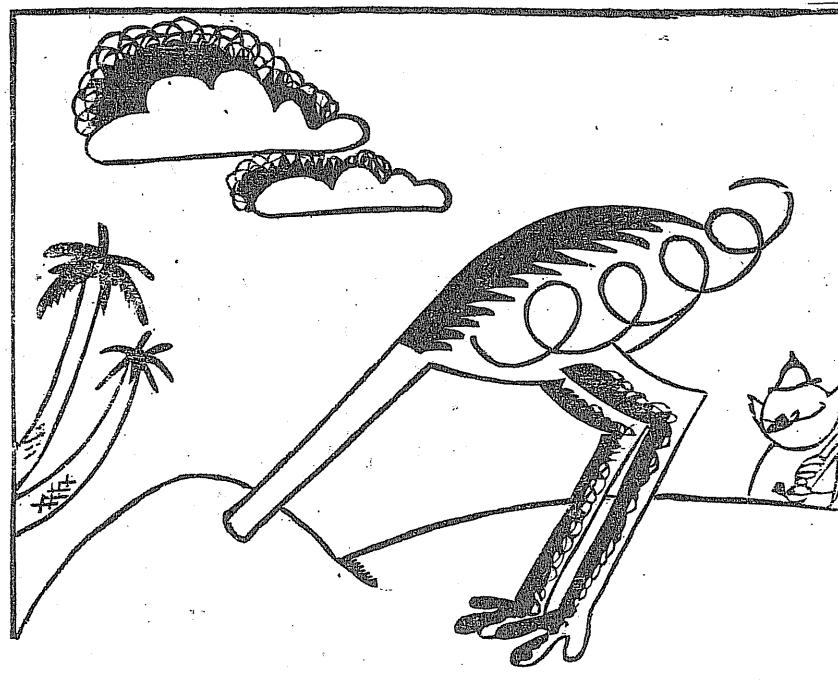
Bệnh-nhân cần-cấp, đêm hôm muộn mời đến nhà lúc nào cũng đi ngay

NU CU'Ò'I NU'Ó'C NGOÀI

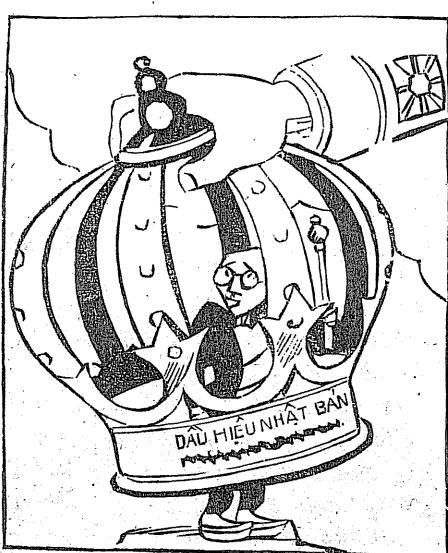
— Người ngóm thẽ kia thi
biết lấy chổng nào cho vừa
được.

Travase delle Idee

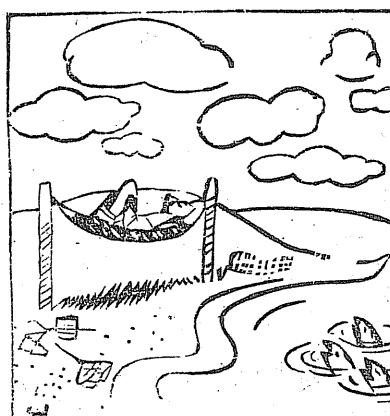

Con chim đà mỗi khi thấy có người đi săn rình bắn thì
làm thế này. Chúng tôi cũng nhận rằng đó không phải là một
diệu kẽ để giải quyết những vấn đề khó khăn.

El Diluvio

Mù vua Phô-Nghi

Lú cá (khoái trí) — Hừ, hừ,
cái nhà bác đi câu bị mắc lưỡi
rồi.

Grune Post

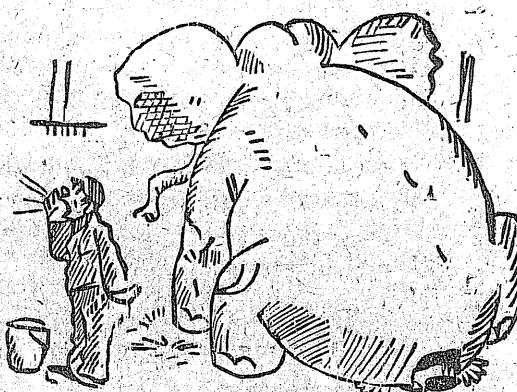

— Con chó này của bà phải
không?

— Không?

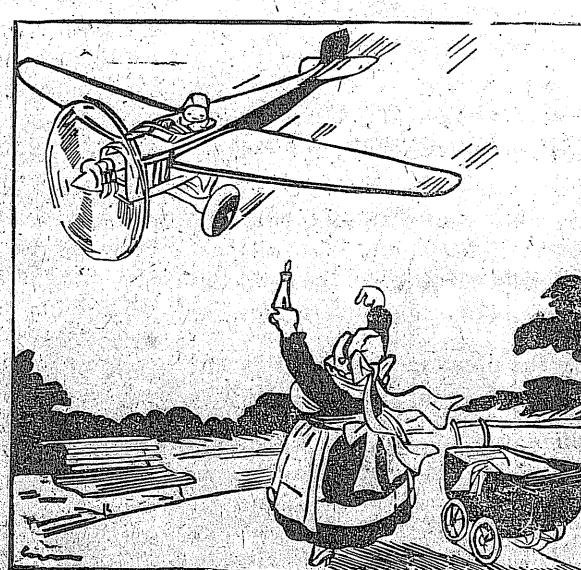
— Trước tôi ngõ... vì nó
giống bà lắm.

Gutierrez

— Bác phó! Bác phó ơi! Bác
đi đâu rồi?

Sondagonisse Strix

CÁNH ĐỜI SAU
Vú e m — Thôi, chủ mình hãy xuống bú ti đã!

Guerin Meschino

VẺ ĐẸP

MẪY KIỀU YẾM MỚI

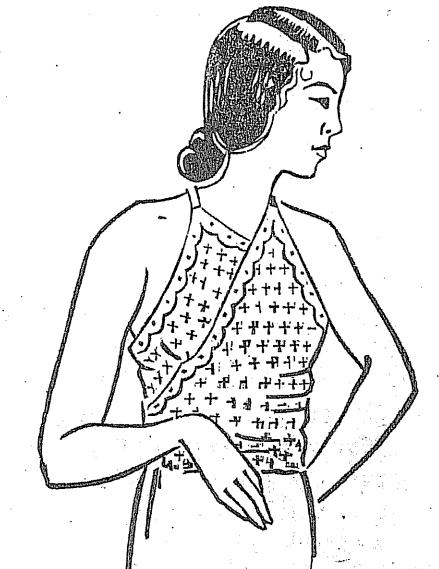
Cứ theo lối cắt yếm đăng trong P.H. số
103 các bạn thêm thắt đôi chút sẽ được
nhiều mẫu khác nhau.

Kỳ này tôi hãy tạm xin hiển các bạn gái
ba kiều.

A

Kiều thứ nhất — (hình A) May bằng vải
mỏng kẻ ô (carreau) viền nẹp trắng.

B

Kiều thứ nhì — (hình B) May bằng vải in
hoa có nẹp trắng, cắt theo hình bé.

C

Kiều thứ ba — (hình C) may bằng vải đồng
màu dịu nhạt (beige) hay vải trắng có viền
nẹp đăng ten (dentelle).

CÁT-TƯỜNG

THUỐC LÂU HỒNG KHÊ

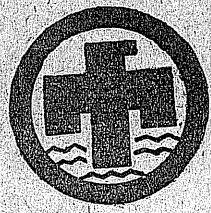
Bệnh lâu mòn mắc phải, hoặc bệnh đà lâu chữa không rút nọc, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rút nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phật, nên được anh em chí em đồng-bảo tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lâu Hồng-Khê. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, bệnh hạch lên soái, nóng rét, đau xương, rát thịt, rúc đầu, nổi mề-day, ra mào ga, hoa-khé, pha lở khắp người, uống một ống thuốc là kién-hiệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quâ-bó-lai hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giày-thép đến tận nơi.

HỒNG - KHÊ DƯỢC - PHÒNG

88, Route de Hué (số cửa chợ Hôm) Hanoi — Téléphone 755

ĐẠI-LÝ HỒNG-KHÊ — M. Đức 73, Belgique, Haiphong — Ich-sinh-Đường 190, phố Khách, Nam-dinh — Xuân-Hải 5, Rue Lac-son, Sơn-tây
Phúc-Long 12, Cordonnier, Hai-duong — Bát Tiên, Marechal Foch, Vinh — Bát Tiên, Paul Bert, Hué — Bát Tiên, Tourane marché — Rue Marché Nha-trang
Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao Saigon — Có đặt đại-lý khắp ba Kỳ — Ai muốn nhận làm đại-lý xin viết thư về thương-luong.

NGƯỜI CAO ĐẾN THẤP VÀ HÈ

Anh chàng Tăng Bản

TĂNG BẢN là một viên Lãnh-sư Nhật-bản ở Nam-kinh. Hôm mồng tám tháng sáu ta vừa rồi, bỗng nhiên thấy chàng mất tích. Chính-phủ Nhật lập tức tuyên ngôn rằng chính-phủ Trung-hoa phải chịu hoàn toàn trách nhiệm về việc ấy, rồi hôm mười hai tháng sáu, hạ lệnh cho ba chiếc tàu binh từ Thượng-hải đến Nam-kinh, ra hạn cho các nhà đương cục Tầu-máy hôm phải kiểm cho ra tung tích Tăng-Bản, nhược bằng không tìm được sẽ cho một đội thủy-bin Nhật lên bộ tìm kiếm lấy. Họ lai phao ngón rằng Tăng-bản bị phái phản đối Nam-kinh ám sát.

Chính-phủ Nam-kinh cuống cuồng lên như ngựa gấp đường còng, hạ nghiêm lệnh cho sở-quân cảnh phải chia người đi tìm kiếm các nơi, lại treo một giải thưởng năm ngàn đồng cho ai biết tung tích Tăng-Bản ở đâu. Nhưng, sông núi bao la, tìm chim biết chim chui rúc vào đâu?

Đương lúc hốt hoảng, bỗng quân cảnh gặp một chàng đầu bù tóc rối nằm lăn ở trong hang núi Tứ-kim: chính là anh chàng Tăng-Bản.

Gạn hỏi, Tăng-Bản trả lời rằng vì chán đời lên nằm chơi trên núi, đợi cái chết nó mang đi, nhưng nó không mang nén dành sống vậy.

Thật là may cho Trung-hoa, mà không may cho Nhật. Anh chàng Tăng-bản kia cũng dại, giá cứ chèi quách trong hang thì có phải là Nhật đã khai chiến với Tầu, chiếm được vài tỉnh nữa rồi không? Còn số tiền năm ngàn đồng kia, chính-phủ Trung-hoa nên thưởng cho anh chàng Tăng-Bản, vì anh ta... đã tìm được anh ta!

Cứu người thất nghiệp

Được tin rằng dân thất nghiệp dấu là trí thức thất nghiệp hay bằng cấp thất nghiệp cũng vậy, đến giờ ăn là được lãnh một lá phiếu — đem lá phiếu ấy lại một hàng cơm là được ăn no, như thế một ngày hai lần. Nến giấy có mòn gót, há mõm, chỉ có việc đem giấy đến xin một lá phiếu nữa để di chandra ở một hàng giấy nào; cả đến lúc tóc dài chấm giấy, cũng có thể xin được một lá phiếu để đến hiệu hớt tóc di cho ra vẻ con người nèn nếp... Được tin này, tôi cũng đến coi xin làm thất nghiệp mất thôi!

...Nhưng... nhưng câu truyện này, nghe đâu lại xảy ra ở bên nước Ý-Hoài của! xa xôi quá.

- Ô hay có biển cấm sao các bà ấy lại vào đây được?
- Các bà ấy có là máy gì đâu mà không vào được?
- Các bà ấy là máy... dè.

Ông Nguyễn tiên Lãng diễn thuyết

Tôi đã bị bà Lê-Dư rồi đến ông Lê-Dư kể tiếp nhau nhất định cho nghe diễn-thuyết rồi, nên mãi đến nay tôi vẫn không giám bén mảng đến hội quán hội Trí-trí nữa.

Lần này nghe tiếng ông Lãng lên diễn đàn, tôi vẫn còn nom nớp sợ. Bách-Linh thúc nǎm, bảy lượt, tôi mới nghe theo. Vả lại theo lời Bách-Linh, tiếng kêu của mùa hè tôi nghe quen lắm rồi, dã như người rạn đòn, bảy giờ có nghe thêm chút nữa cũng chẳng ngại.

Thỉnh giả đến nghe buổi chiều hôm thứ năm trước là một thứ công chúng phúc tạp: nhà báo, nhà sư, học sinh, nhà buôn bán, mấy bà, mấy cô và mấy cậu bé con. Mọi người im lặng như tờ khiếp cho tôi tưởng rằng họ còn ngủ cái «giấc ngủ Lê-Dư» hồi nào.

Cái giấc ngủ ấy, cả đến bài diễn văn rất giản dị, tự nhiên và hùng hồn của ông Lãng cũng không đánh thức được.

Về phía trái diễn giả, một cô bé tinh táo nhất, vừa gãi ngực, vừa chăm chú để hiểu rõ mấy câu ví cuộc đời cũ với cuộc đời mới, tức là cái ao tù với cái nguồn nước chảy. Bên cô là một cậu bé cũng hết sức bình sinh trống đòn con mắt lên để nghe. Những cậu nghị luận kia xem chừng cậu cho là chí lý lắm.

Cả mấy ông đứng sau ông Lãng cũng vậy. Thỉnh thoảng tôi lại thấy ông gật đầu ra ý bảo: «ngài nói rất phải, cũ không phải là mới, đời nay không phải là đời xưa nữa, cũng như «đồng bà ngài nai không giống đồng bà ngài xưa» (1).

Nhưng cuộc đời mới hay cuộc đời cũ thì hai vị hòa thượng ngồi kia có cần gì.

Hai vị từ lúc mới vào đây vẫn ngồi yên, im lặng như hai pho tượng từ

(1) Lời bà Lê-Dư.

bí, rất đôi có mấy con muỗi nó đến thăm chân mà hai vị chỉ hơi cử động cái ngón chân cái.

Trên bộ mặt tu hành đạo mạo ấy, tôi không thấy lộ ra một vẻ gì là khen hay là chê diễn giả. Nhưng thỉnh thoảng tôi lại bắt gặp được vẻ khó chịu. Hai vị có lúc hình như tự hỏi mình rằng: «quái, chẳng biết mình đến đây làm gì? ở đây ma không, chay không, cầu má không mà cũng chẳng có vong linh nào để mình đến tụng niệm hộ».

Bài diễn văn của diễn giả có bốn đoạn, có ba câu phong dao, có một vài tiếng tây mà nhà tu hành tưởng là một tiếng phan-âm hay bà-la âm chi đó. Trong bài nói về cảm tưởng và sự cảm động của diễn giả, nói truyện đôi ngọn đèn, quả xim chín với cảnh rừng xanh, nói truyện đức tần quân mà diễn giả kính trọng mấy đạo sắc lệnh, nói truyện kinh thành Huế mà diễn giả vừa vào điều tra. Bởi thế bài diễn văn mới gọi là «cuộc đời mới».

Diễn giả lại nhắc đến cả ông Lê-Dư khiếu mọi người kinh ngạc trông lên — kinh ngạc nhất là tôi, tôi nghĩ bụng rằng:

— Ông Lê-Dư lại ra đây bây giờ thì khốn.

May sao diễn giả với ông Lê-Dư hiểu bụng mọi người.

Một lần ông Lãng ngừng đọc. Tôi toan vỗ tay thì Linh giữ lại:

— Ông ngừng đọc để giót nước sấp giọng, tập giấy diễn văn còn ngót một nửa nữa kia.

Lúc ấy một ông ngồi sau tôi vừa nuốt nước bọt, vừa lè nhẹ nói:

— Ông diễn thuyết vô phép tệ, rót rượu uống trước mặt mọi người mà chẳng thèm mời ai.

Tôi trông lại thì người này như có họ với lý Toét thì phải.

Nói chán rồi diễn giả phải có lúc thôi, ấy là lúc tôi mừng nhất.

Sau khi tả cảnh một buổi đêm tối với bình minh trong Huế, diễn giả đứng dậy để cho mọi người biết rằng ông diễn thuyết đã xong.

Một tràng vỗ tay.

Linh cũng hết sức vỗ theo.

Tôi hỏi Linh:

- Anh phục diễn giả lắm?
- Chưa hẳn.
- Sao vỗ tay dữ thế?
- Đề cho vui.

Lê ta.

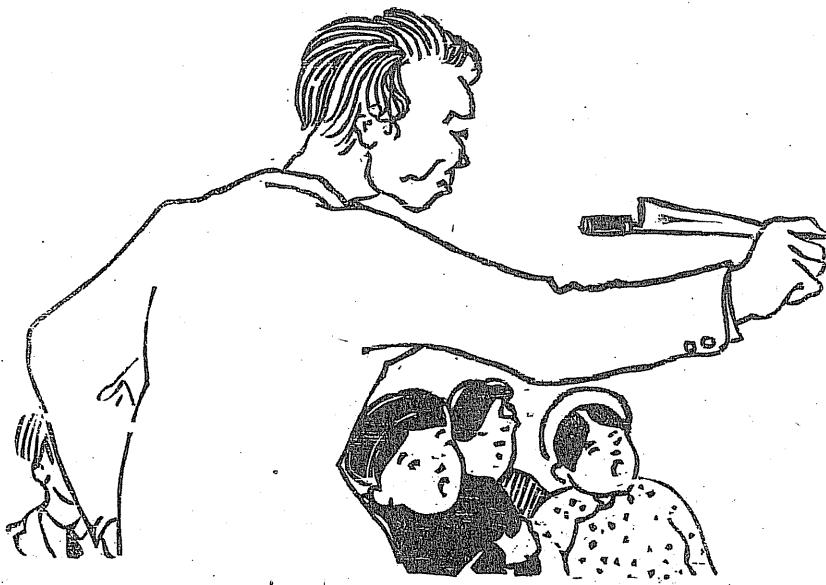
Peinture GECKO
HANOI — SAIGON — Pnompenh
HIỆU SƠN THẮNG - LONG

MŨI DAO CUỐI CÙNG

TU NĂM là chủ một phường xiếc nhỏ. Tới tinh lị nào, chàng cũng dùng bước. Rồi, trên một bãi đất, sau khi đã làm thành một cái rạp rất nhanh chóng, tối hôm đó, bọn chàng biểu diễn cho khách xem. Trong một khoảng non hai giờ, đồng hồ, khán quan đã bao phen vui cười như pháo nổ, vỗ tay ầm ầm, mà cũng nhiều lúc phải kinh sợ hồi hộp, trước một tấn trò rất nguy hiểm.

Trên con đường gió bụi, bọn họ đã tận tụy với nghề. Rồi trong lúc diễn trò, tiếng hoan hô của khách xem đã làm cho họ phấn khởi trong lòng mà cố làm cho thêm tài, thêm khéo.

Vợ chồng Tư Năm sở trường về ngón ném dao. Cái trò đặc sắc nhất này bao giờ cũng diễn sau cùng. Trước một tấm bảng gỗ to, vợ Tư Năm đứng yên như tượng đá. Phía bên kia, Tư Năm cầm một ném dao. Trước con mắt ghê sợ và lo lắng của khán giả, chàng vung cánh tay khéo léo mà ném tung con mồi về phía vợ đúng. Những mũi dao nhọn sáng nhoáng, vụn vụt bay cắm vào bảng gỗ, không hề có xát xát tới một tí da, người thiếu phụ, nét mặt thản nhiên để tỏ sự can đảm của mình như một người ốm vẫn đường hoàng đợi giờ chết. Nàng sung sướng mà thu lấy tiếng khen lúc mãn trò.

Cái hạnh phúc ở đời này ít khi được lâu dài, vì thường có những sự rắc rối đến phá tan. Cho đến cái tình yêu rất thiêng liêng của hai vợ chồng cũng có khi phai nhạt. Vợ Tư Năm ít lâu nay đã đem san sẻ cái tình của mình với một người thanh niên cùng

bạn làm trò. Nàng chỉ là một người đàn bà, mà sự cảm dỗ của sác thịt lại mãnh liệt lắm.

Thường thường sự xảy ra cho mình, người ngoài đều biết hết, mà chính mình lại không hay chi cả. Tư Năm cũng ở trong trường hợp đó. Chàng không hề nghĩ vợ, vì khi đã yêu ai thì tin nhau quá, có khi tiếng xấu đồn đến tai mà vẫn làm ngơ, cho rằng đó chỉ là câu bịa đặt của kẻ hay ghen ghét. Tư Năm rất yêu vợ, yêu lạ lùng. Đời chàng đã trải qua một hồi khổ sở, đến nay chỉ vì vợ mà chàng quên hết những nỗi đau đớn khi xưa. Chàng quý vợ, chiều chuộng hết sức, không hề có làm cho phạt ý vợ...

Chàng không muốn giết ngay con dám phụ mà chàng đã đem cả tâm hồn phó thác. Chàng muốn khác, muốn cho vợ chàng trông thấy cái chết đến trước mắt mà phải đứng chờ... Chàng cười nhạt vứt con dao xuống đất....

Trò diễn đã đến hồi cuối cùng. Bây giờ là lúc vợ chồng Tư-Năm ném dao, cái trò rất khéo mà rất nguy hiểm. Vợ chàng đã sắp bước ra sân khấu, thì Tư-Năm có lẽ chợt chùng lòng can đảm chạy vội lại gần, ghé tai nói nhỏ:

— Đừng ra nữa.
Vợ chàng quay lại, mỉm cười âu yếm đáp:
— Đến giờ rồi, mình à.
— Anh biết. Nhưng mình đừng ra.

Vợ Năm dương mắt ngạc nhiên nhìn chồng không nói.

— Đừng ra, vì ra thì chết...
Người vợ còn bối rối chưa hiểu, thì Tư Năm lại mắng mồi, trợn mắt nói tiếp:

— Chết bởi tay tôi.
Vợ vội hiểu, hiểu hết. Nhưng ứng dung, dĩnh dạc, mặt mày bón hỏ, nàng bước ra sân khấu. Tư Năm theo sau.

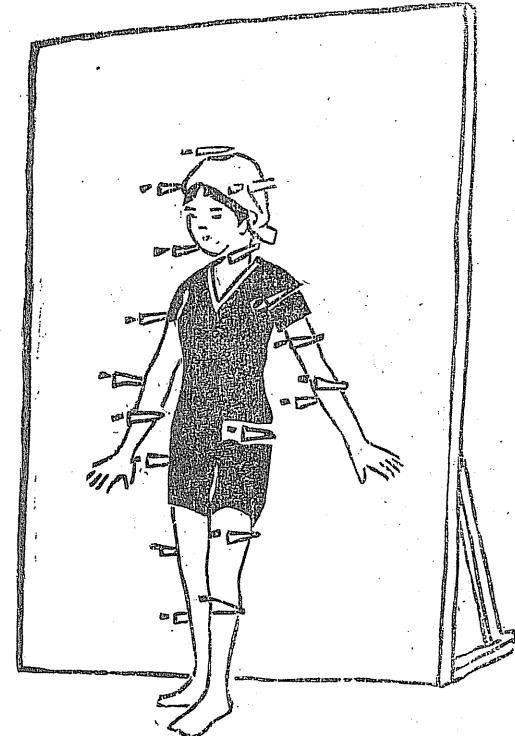
Một hồi vỗ tay khen.

Nàng can đảm, giông giắc di đến tấm bảng gỗ to...

Cách xa mười bước, Tư-Năm đã ôm sẵn một ném dao. Chàng vẫn yên tĩnh như thường, mà nghĩ đến sự kín đáo của chàng. Trên môi chàng vẫn thoáng một nụ cười, người khác thì cho là chàng vui vẻ mà làm trò, chỉ có vợ chàng là biết rằng cái nụ cười đó rất chua chát, thâm hiểm lật lùng...

Như chớp nhoáng, hai mũi dao đã cắm ngay vào gỗ, sát mang tai người thiểu phụ. Tiếng vỗ tay ầm ầm. Tiếp đến hai mũi khác, rồi năm, mười mũi

to nhất, sáng nhoáng, ném xong chiếc này thì mãn trò, mà ném đến con này mới phô hết sự tài giỏi.

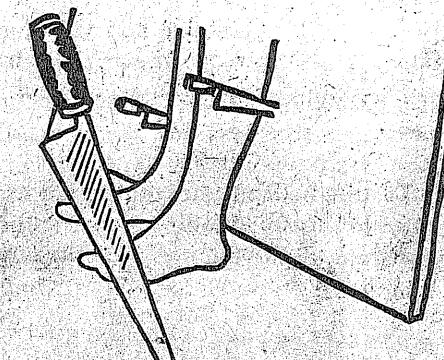

Vợ Tư Năm từ lúc đầu vẫn thản nhiên mà đối phó với số phận, đến bây giờ cũng đổi hẳn. Mặt nàng bỗng tái mét, cặp môi nhợt nhạt như con gà vừa cắt tiết. Cái mũi dao cuối cùng kia thế nào cũng kết quả đời nàng. Thần chết đã đứng ngay trước mặt!... Chạy ư? Hay kêu cầu cứu? Nàng không còn đủ can đảm nào. Vì lòng chán nản, nàng cũng muốn chết lầm. Cái lỗi nàng, lương tâm nàng bắt buộc nàng phải đứng đó, đứng mà hứng lấy lưỡi con dao oan nghiệt kia... Nàng nhắm nghiền hai mắt lại, chờ...

Cái phút Tư Năm thi hành cái ý tưởng lúc nay đã tới, chàng nắm con dao, mỉm môi, trợn mắt, ngắm đúng trái tim: Bỗng chàng rướn ra trong tri một cảnh tượng thương tâm: vợ chàng đang rãy rụa trên vũng máu dão.

Một người đã từng chia ngọt, sẻ bùi, người mà chàng vẫn âu yếm, đến nay vì một điều lầm lỗi, vì một cái nhược điểm đàn bà, đến nay giết đi... Chàng thấy tay mềm nhũn, con dao như muôn rơi... Lòng thương người mạnh hơn lòng ghen tuông, lương tâm chàng đang nhủ rằng cái việc đó là hèn nhát. Chàng không nghĩ gì nữa, giơ tay run run ném mũi dao sáng quắc cắm chặt xuống đất. Mũi dao không trúng thứ nhất trong đời ném dao của Tư-Năm.

Vũ-Dinh-Thảo (Đáp-cầu)

khác theo nhau, khi thì cầm sát cánh tay, lúc cầm ngay sát hai bên sườn. Đống dao con vừa hết, còn một chiếc

NGÚ TINH NHÂN TẠO HUYẾT

Của Trung-Hoa danh y Yecsiounine phát minh, đã phân chất tại phòng thí-nghiệm Hanoi, ngày 15 Avril 1932. Quan chánh phòng thí-nghiệm cho giấy nhận thực rằng: "Thiên nay không có công phật, dùng để tăng sức khỏe, bổ khí huyết, làm cho Hồng huyết trong sạch, và trừ trùng độc lậu, giang-mai..."

Trị bệnh: xanh xao, gầy còm, kinh sợ, hay quên, kém ăn ít ngủ, mộng mị, hoa tinh, chóng mặt, rít dầu, mồ hôi trộm, đánh trống ngực, can thận suy, bệnh lậu giang-mai chưa tuyệt học, đàn bà kinh nguyệt bất thường, khí hư, bạch đầm. Cứ già kinh huyết kém. Trẻ con cam, sỏi, ghè, lở. Mỗi chai 1\$50 — 6 chai 7\$50.

Trong hiệu có lương y án mạch không lấy tiền.

NGÚ TINH DƯỢC PHÒNG số 114, phố hàng Bông, Hanoi

MỞ VÀO NGÀY 8 MAI 1934

NHÀ HỘ - SINH VÀ DƯƠNG - BỆNH

của Bác-sỹ NUYỄN VĂN - LUYỆN và Bác-sỹ Phạm Hữu - CHƯƠNG

30 Rue Bourret 187, Boulevard Henri d'Orléans, đầu ngõ Trạm mới, Hanoi

Nhà thương nhân người Ðể và người Óm nằm riêng từng buồng. Mới sửa sang rất rộng rãi, sạch sẽ, lịch-sử. Có đủ khí-cu để chữa thuốc và đồ để khô.

Có chiếu điện-quang (Rayons X) và chữa bệnh bằng điện.

Có hai bác-sỹ và hai cô đỡ ngày đêm trông nom rất cần-thần.

Bác-sỹ Luyện vẫn tiếp bệnh nhân ở nhà cũ (8, Rue de la Citadelle),

nhưng đến thăm bệnh luôn ở nhà thương.

Bác-sỹ Phạm Hữu-Chương sẽ ở luôn trong nhà thương, và có phòng thăm bệnh riêng ở đây

MÃY LÒI PHÂN TRẠM

Tôi đã nhớ báo LOA cải chính cho việc nhỏ mọn sau này đã lâu, nhưng có nhẹ vì cố riêng (?) cho nên báo LOA không dám được bài cải chính của tôi.

Ông Tường cùng ông Thành-Lâm đều là bạn đồng học của tôi cả. Nhưng về vấn đề y-phuc phu-nu Việt-Nam, mỗi người lại một ý kiến.

Ông Tường cho kiểu áo của bạn gái là thiếu vẻ đẹp, và cần phải sửa đổi lại.

Ông Thành-Lâm lại kêu rằng áo quần phu-nu quốc nhà chỉ cần thắt đai một chút (áo) và may hẹp trên lại một tí (quần) là đủ vẻ mỹ-thuật lắm, và không cần phải sửa đổi gì nữa.

Tôi là người giữa, trả lời câu hỏi của hai ông chỉ có một câu:

— Thấy hay, thấy đẹp, thấy phải cứ việc mà làm, như thế nghĩa là tôi không ngó một mảng may ý kiêng gì về việc này hết.

Trong một câu truyện ngắn riêng cõi N. T. N. của ông Thành-Lâm, những lời bông lợn của tôi, ông Thành-Lâm vì e là muộn cho chúng nó có vẻ díng đắn và bót rướm rà lôi thôi bên tai độc-giả, nên thu gọn lại và làm cho tôi như có ý kiêng riêng và nhất định về việc ấy rồi, còn việc cầm tờ Phong-Hoa mà lắc đầu, có lẽ ông Thành-Lâm muốn cho vui truyện, sẵn lòng cho tôi mượn cái cỗ chỉ ấy thôi.

Giá ông Thành-Lâm viết thư riêng cho cô N. T. N. tặng cô câu truyện ngắn của ông, thì tôi chẳng nhắc tới câu truyện nhỏ mọn ấy làm gì, nhưng khốn nỗi câu truyện ngắn ấy ông lại tặng cô trên mặt báo, nên tôi có mấy lời phân trần này cho đúng sự thực.

†. B. Lộc.

HỘP THƯ

Ô. Đông-Điền. — Xin ông cứ theo lệ chung vì có đến 5, 6 trăm bài. Dẫu muôn cũng không sao chiều lòng ông được.

Ô. Đ. M. C. — Xin ông chịu khó đợi.

Cô N. T. B. L. — Bài của cô H. C. dài quá, khó lòng có chỗ đăng.

Ô. N. V. D. — Chúng tôi vẫn biết ông theo đúng như thế nhưng thế không đủ.

Ô. T. M. Vg. — Công việc ấy khó khăn.

Ô. D. N. V. — Về việc ấy sau này ông sẽ rõ thực hư.

Ô. H. V. Th. — Vâng, chúng tôi đồng ý với ông và cho là việc đó rất cần, nhưng không biết rồi có được như ý không.

Ô. N. V. M. — Cố nhiên, ông chắc vui lòng làm mà chúng tôi cũng vậy.

Cô N. T. B. Đ. — Xin lichen ý. Cô muốn biết chắc xin cô chịu khó tra cứu xem.

Cô N. T. K. Chúng tôi không muốn nhắc lại truyện cũ.

Ô. T. D. Tr. — Ông chờ nên ngại. Phải mạnh bạo tiến lên. Sự lụt không phải là có gan theo cái mới, chính sự lụt là cù khú khú cho cái hiện trạng là không thể đổi khác được.

Ô. Lang-Laos — Ông Thế-Lữ muốn biết chỗ ở của ông. Ông làm ơn gửi thư về báo Phong-Hoa cho biết ngay.

Ô. Đ. T. Trâm — Đã nhận được hai bài phê bình N. C. X. của ông. Những bài ấy rất có giá trị và ông viết rất công phu, nhưng tiếc rằng dài quá (21 trang) nên không sao đăng Phong-Hoa được. Xin cảm ơn ông.

KIỀU NHÀ BẾP DO TAY NGƯỜI CHUYÊN-NHỆP VẼ

Chúng tôi đã ngoài 16 năm chuyên-nghiệp vẽ kiều nhà. Vì được lòng tin của các ngài trong ba kỳ, nên chúng tôi đã lập thêm một số nữa ở THANH-HÓA. (Xin tinh giá hạch)

— Thưa bà, những lúc bà ngồi nghĩ thấy thân phận lẻ loi, chắc bà cũng phải căm

Của Trung-Hoa danh y Vecsiounine phát minh, đã phân chất tại phòng thí-nghiệm Hanoi ngày 15 Avril 1932. Quan chánh phòng thí-nghiệm cho giấy nhận thực rằng: « Thuốc này không có công phạt, dùng để tăng sức khỏe, bồi khí huyết, làm cho Hồng huyết trong sách, và trừ trùng độc lậu, giang-mai ».

Trị bệnh: xanh xao, gầy còm, kinh sợ, hay quên, kém ăn ít ugú, mộng mị, hoặt tinh, chóng mặt, rúc đầu, mồ hôi trộm, đánh trống ngực, can thận suy, bệnh lậu giang-mai chưa tuyệt nọc, đàn bà kinh nguyệt bất điều, khí hư, bạch đâm. Cụ già khí huyết kém. Trẻ con cam, sài, ghè, lở. Mỗi chai 1\$50 — 6 chai 7\$50.

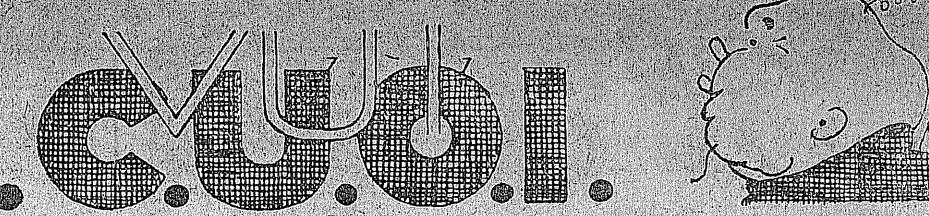
Trong hiệu có lương y án mạch không lấy tiền.

NGŨ TINH DƯỢC PHÒNG, số 114, phố hàng Bông, Hanoi

TOUT POUR ARCHITECTURE

N H U Â N - Ô C

SIÈGE : 168, Rue Lê-Lợi, HANOI (Gần trường Thể-duc)
AGENCE : 68, Avenue Maréchal Joffre, Thanh-Hoa

Của B. S. Hanói

I. Trông mặt mà bắt hình dong

Một hôm, lý Toét không biết tại sao bị giải vào nhà «dá». Lý Toét vào lối cửa, ngoái ngác nhìn quanh, nhìn quanh, người giác thấy thế, thuận chân «dá» cho lý Toét một cái. Lý Toét quay lại để cự. Người lính giải lý Toét vào thấy lý Toét sắp sinh sự liền «dá» thêm cho lý Toét mấy cái nữa, làm lý Toét ngã lăn ra đất.

Lý Toét đứng dậy vừa suýt soa, vừa lầm bầm:

— Vào nhà dá có khác, hơi một tí thi dá.

II. Giống mèo

— Sao cháu khóc?

— Thầy cháu riếc me cháu là lợn, me cháu lại riếc thầy cháu là chó. Thi... hu... hu... không biết thầy cháu, me cháu sinh em cháu sau này thuộc về giống nào? Hu hu...

Của T. Nguyễn Tuyên-quang
Phá trận

Lý Toét và xã ra chơi tĩnh. Cơm nước xong, đi chơi bách bộ quanh bờ hồ thấy mấy cô đi trước nói truyện:

— Hôm qua, em cùng chị Lan phá trận mãi đến bốn giờ mới xong.

Lý Toét — Ấy đấy, ông xem nước ta thiếu gi nữ anh hùng.

Của V. X. Trước Nam-dịnh
I. Thay chân

Hàn T. thấy bà phán M. xinh đẹp, mà lại góa chồng, bèn giở khoa tán:

— Thưa bà, những lúc bà ngồi nghĩ thấy thân phận lẻ loi, chắc bà cũng phải căm

Của M. Thủ Haiphong

I. Đóng về đâu?

NGƯỜI XEM — Cu xem giúp cho tôi một que.

THẦY BỐI — Ông xem cầu tài, bẩn mệnh hay gia sự.

— Thưa cu, làm ơn bấm xem đóng về đâu mà tôi mắc bệnh ho liêu dã bốn, năm tháng nay, cùng lê và thuốc thang đâu cũng không khỏi.

II. Nói hờ

Vợ lý trưởng X lên kêu quan huyện:

— Bầm quan lớn, chồng chúng con bị người ta đánh chết, mà mãi quan lớn không xét xử cho.

— Chồng may chết đã có tao,

— Da, bầm quan lớn thương cho a.

III. Tại làm sao?

— Anh có thích xem hội không?

— Xem hội thì thích thật, song chỉ tò dau mắt!

— Tại sao lại dau mắt?

Thức đêm lầm à?

— Không phải.

— Nhiều bụi phải không?

— Cũng không đúng. Chỉ tại các cô đồng mơn-mòn ấy.

IV. Ngày thực

LÝ TOÉT — Ngoài định hôm nay lê cầu mát, bu mày mua đồ lê ra lê.

TẬP KIỀU

Đội giòi đập đất ở đời
Nguyễn văn Lý-Toét vốn người Việt-Nam.

NGŨ TINH NHÂN TẠO HUYẾT

Của Trung-Hoa danh y Vecsiounine phát minh, đã phân chất tại phòng thí-nghiệm Hanoi ngày 15 Avril 1932. Quan chánh phòng thí-nghiệm cho giấy nhận thực rằng: « Thuốc này không có công phạt, dùng để tăng sức khỏe, bồi khí huyết, làm cho Hồng huyết trong sách, và trừ trùng độc lậu, giang-mai ».

Trị bệnh: xanh xao, gầy còm, kinh sợ, hay quên, kém ăn ít ugú, mộng mị, hoặt tinh, chóng mặt, rúc đầu, mồ hôi trộm, đánh trống ngực, can thận suy, bệnh lậu giang-mai chưa tuyệt nọc, đàn bà kinh nguyệt bất điều, khí hư, bạch đâm. Cụ già khí huyết kém. Trẻ con cam, sài, ghè, lở. Mỗi chai 1\$50 — 6 chai 7\$50.

Trong hiệu có lương y án mạch không lấy tiền.

NGŨ TINH DƯỢC PHÒNG, số 114, phố hàng Bông, Hanoi

Cuộc chiến báo

Sự thông thái của báo Nhật-Tân

Báo Nhật-Tân, mấy số nay hay bàn về thơ của Hồ-xuân-Hương. Không phải bàn đề hiếu cái hay, cái dở của thơ cô đâu, nhưng bàn chỉ cốt đề bảo khẽ các bạn đồng nghiệp rằng: chỉ có chúng tôi mới hiếu biết được thơ của cô ấy, còn các bác hiếu thế nào được.

Rồi ra vẻ ái ngại khuyên bạn đồng nghiệp rằng:

— Xin đừng mán mó mà nhựa ra tay đấy, các anh.

Biết vậy.

Nhưng nếu người quân tử như một cái dùi ở trong túi, thế nào cũng đâm thẳng túi mà lòi đầu ra — thì Nhật-Tân cũng như con cu-li dấu mặt, thế nào rồi người ta cũng biết. Nhưng không phải là lòi đầu như người quân tử, mà chính là lòi... đuôi như một con... cu-li vậy.

Trong số 46, ông Tiêu-Viên lấy giọng thông thái bàn về « cái quan niệm về anh hùng quân tử của Hồ-xuân-Hương », ông trích ra hai câu:

...Quân tử có thương thì bóc yếm, Xin đừng mán mó lỗ trôn tôi.

Rồi ông quả quyết — vẫn cái giọng quả quyết của người thông thái — bảo rằng hai câu thơ đó là hai câu thơ trong bài cô Hồ-xuân-Hương vịnh « miếng trầu » — mà người quân tử cô Hồ-xuân-Hương nói trên đó, là người quân tử « mó vào trầu ».

Thông thái thay là những lời bàn đó.

Nhưng hình như cô Xuân Hương — hình như chư không chắc cỏ phải — có bốn câu thơ vịnh con ốc như sau này:

Bác mẹ sinh ra phận ốc nhồi, Đêm, ngày lăn lóc đám cỏ hối...

Còn hai câu nữa quên khuấy đi mất, xin ông Tiêu-Viên làm ơn lấy sự thông thái mà bảo dùm cho với.

Và, nhân tiện đề cảm ơn ông, cảm ơn báo Nhật-Tân một thề, tôi xin đem tặng các ông cái câu mà các ông đã có lòng tốt tặng chúng tôi khi trước: Xin đừng mán mó nhựa ra tay, các ông!

Mà nhựa đã ra tay các ông rồi đó.

Lục Ly hay Lục Lâm

Báo Nhật-Tân không những thêm được một sự thông thái, báo ấy còn thêm được ông Lục Ly nữa.

Cũng như nhiều hẫu sáng ở Đông-hưng-Viên, hay vô lê với khách hàng,

ông Lục Ly đầu bếp ở Nhật-tân hay ăn thô, nói tục « chửi chí mạng ».

Ông gọi Phong-hoa là chú — cái đó không can hệ gì lăm, vì P. H. cũng chẳng muốn nhận là chú, là bác ông làm gì. Nhưng đến gọi báo Loa là cháu, là con, thì thật là một sự quá sức tưởng tượng, vì không có ai tưởng tượng được một người làm báo như một chị hàng rau bao giờ.

Chắc hẳn ông Lục Ly nghĩ: mặc họ cười ta dốt, ta ngu — ta cứ chửi « vong mạng » đi là tất họ phải sợ.

Mà ông đoán đúng: người ta sợ ông thật. Không biết báo Loa có trả lời mà gọi ông là cháu, chắt, chút hay chít gì thì không rõ.

Phương ngôn ta có câu: « Thứ nhất sợ kẻ anh hùng, thứ nhì sợ kẻ cố cùng liều thân. »

Tiếc thay ông Lục Ly lại không phải là anh hùng.

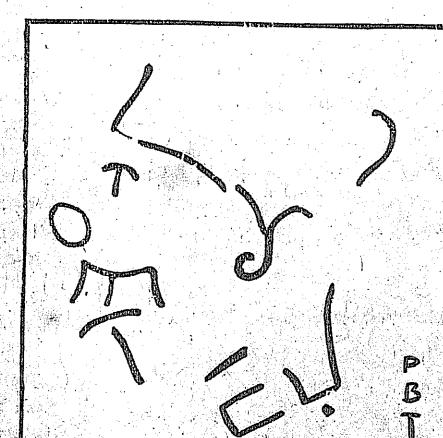
Muốn giữ sự thanh nhã trong làng báo, tôi mong ông Lục Ly lẩn vào trong đám lục-lâm, làm một tên lầu la trong chốn rừng xanh, núi đỏ: ở đấy, ông tha hồ dùng cái tài chửi của ông ra, mà không thiệt hại đến ai, nhất là không thiệt hại đến báo Nhật-tân mất khách hàng.

Nếu không, nếu ông còn cứ cố nấu những món ăn ấy đem công hiến độc giả, thì từ nay, chúng tôi sẽ lặng yên mà để ông ra ngoài cuộc, chúng tôi sẽ coi ông — theo như lời nhiều bạn đồng nghiệp thường nói — coi ông như một « cái lực lượng không đáng để xỉa đến » nữa.

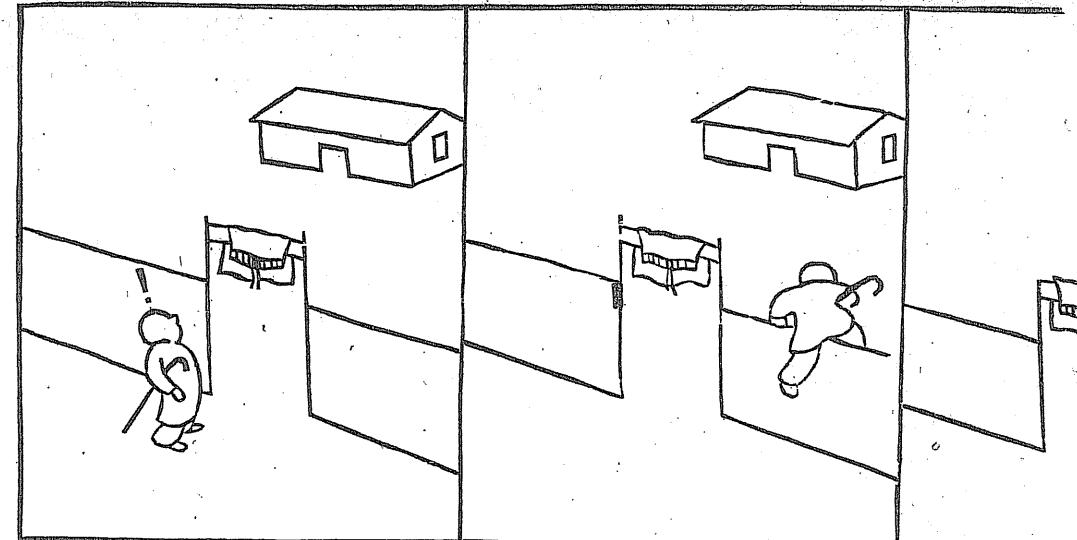
Xin hẹn cho ông 40 ngày.

Thạch Lam.

CHẶP CHỮ THÀNH NGƯỜI

Chân dung cụ Lý Toét bằng ba chữ: cụ Lý Toét

Lê-ta-là

(Tiếp theo)

Học nghề

CHÚNG tôi ở với nhau được hơn một tháng. Linh vẫn bị chủ nợ thôi thúc, vẫn túng và vẫn tiêu hoang như thường.

Một hôm, đang lúc cùng xem báo, tôi ghé tai bảo sếp với Linh:

— Này anh Linh ạ, tôi cứ ở đây thế này phiền lắm. Phiền cho anh mà cả cho tôi...

— Phiền quái gì? Đã bảo để tôi tìm việc cho...

— Hay là... tôi cũng viết báo như anh?

Linh ngừng lén nhìn tôi tròng trọc, rồi bỗng hầm hầm đứng dậy hỏi:

— Anh nói cái gì lạ vậy?

— Tôi vừa bảo... tôi muốn làm báo. Linh cười một cách khinh bỉ:

— Làm báo! anh tưởng làm báo là một kế cùng của bất kỳ thằng vô nghệ nghiệp nào hẵn. Anh thực là đồ tồi. Hừ! người ta chỉ có hai mươi tuổi, có một đúm học thức quèn trong đầu với cái bảng thành-chung, thế mà người ta đã nghĩ đến việc to tát! Tôi thử hỏi: anh có một lý chí hướng nào về nghệ thuật làm báo không đã? Từ lúc lên Hanoi, anh có như tôi chong đèn suốt đêm viết những bài mà người ta bỏ vào sọt giấy không đã? Mau anh có sỏi nồi lên khi đọc thấy một bài báo viết khá không đã? Thế thì làm báo cái gì?

— Anh phải biết, tôi yêu tôi trọng cái nghề của tôi từ trong bụng mẹ kia... Tôi thi đê họ thiến cõi tôi đi hay cho tôi làm báo, chứ không phải như anh, mong làm thầy ký, mong làm thầy giáo, không được rồi mới chịu mon-men vào.

Linh đi đi lại lại trong cái phòng chật hẹp của chúng tôi, diễn thuyết một hồi, rồi ngoặt quay lại sau lưng tôi, ôn tồn nói:

— Trong làng báo cũng đã thừa người chửi rủa cái nghề của mình rồi, cần gì phải có anh để thêm vào số người như thế nữa? Nếu anh muốn, tôi sẽ vận động cho anh làm nghề trưởng, nhưng làm báo thì đừng!

Những lời này tôi nghe Linh nhắc đến nhiều lần rồi, nên không mếch lòng lắm. Vả tôi biết bạn tôi vẫn mến tôi. Nhưng tôi khần khoản nay nói, mai nói, hứa sẽ cung kính trọng, cũng hết lòng với nghề như Linh. Anh ta cẩn thận để một tuần lễ mới siêu lòng gật đầu:

— Được! để tôi liệu.

Sáng hôm ấy, Linh nói:

— Đến chiều hôm nay, bắt đầu...

Tôi mừng rỡ vô cùng, có bao nhiêu bài nghĩ sẵn còn để trong đầu hoặc đã viết ra, tôi đợi đến chiều sẽ đem khoe Linh và sẽ cho anh biết rằng tôi cũng chẳng đến nỗi đón hèn gì.

Đến chiều, Linh ở ngoài về, ngồi một lúc lâu, không nói nửa tiếng. Tôi toan nhắc đến lời hứa của anh ta sáng ngày, bỗng Linh quay lại, nhìn tôi một cách thù-hận:

— Anh đã nghĩ lại chưa?

— Nghĩ lại gì?

— Nghĩ lại mà thôi việc làm báo đi!

Tôi dẫu hiền lành đến đâu cũng phải nói giận:

— Anh khinh tôi quá, anh làm như làng báo của anh là một cái động tiên không bằng....

— Thị chính. Cho nên trước khi vào đó, anh phải dốc tâm tu luyện « ngô hẫu » mới thành được chánh quả.

Rồi Linh nói tiếp:

— Nếu anh nhất định muốn vào thì tôi cũng chiều... Tôi đem phép tu luyện về cho anh đây.

Linh đưa ra một bọc lớn đủ các thứ sách mà anh ta vừa đem về.

Đây là những sách nói về bảo giời, cách tổ chức, cách học tập, và các điều cần thiết khác về nghệ thuật

HIEU THUOC T

Pharmacie de Hanoi, 13

HOANG-MONG-GIAC và NGUYEN-HAC-HAI, I

Chinh chub nhien tiep khach va trong n

Cot ban

Rouge bo Vintonique Alexandra 1\$95 — Phan rom Sudoline 0\$40

Người ta có máu như cây có nhựa, máu sấu, máu nóng, máu lạnh, máu khô, đều làm cho người phải suy yếu, cái nguyên nhân đó hoặc bởi quá lao tâm, lao lực, quá dâm dục, ăn uống chay phép, hoặc mắc bệnh ghê lòi, hắc-lao, ho-lao, lậu, giang-mai, nghiện thuốc phiện, ăn các đồ quá cay nóng, ở nơi sơn lam, chuồng khí, bị ngã-nước, đầm suối, rã nắng nhiều, đều làm cho máu mắc bệnh, những chất độc và vi trùng ấy chuyền vào máu thì máu phải hư, không đủ sức nuôi thân thể, làm cho thân thể phải gầy yếu, tinh thần suy kém, da óng sinh bệnh di tinh, mộng tinh, thân hư, da bà sinh ra khí hư, kinh nguyệt không đều, muộn bê sinh, đẻ, đều bởi máu có độc cả. Muốn cho khỏi các bệnh, lọc hết chất độc trong mạch máu, cho máu trở nên tốt, cho người được béo khỏe, nhuận sắc tốt tươi, vượng bê sinh dục, thì nên dùng thử thuốc: « BÁCH-BỘ-THIẾT-HUYỆT số 25 » mỗi hộp giá 1\$50, của nhà thuốc NAM THIỀN-DƯƠNG, 46, Phố Phúc-Kiến Hanoi, dùng chất sắt, và các vị thuốc bổ máu, theo phép hoa-hoc mà chế ra, công hiệu rất mạnh, đã được nhiều giấy cảm ơn và khen ngợi của các người dùng thuốc. Bantai nhà số 140 phố Khách-Nam-Định, hiệu Mai-Linh, 62 Cầu-đất Hai-hong, Bảo-hưng-Long, Phú-Tho, Phúc-hưng-Long, Thành-Hoa, Vĩnh-hưng-Tường-Nghè-An, Vĩnh-Tường-Huế, Thái-Khánh, đường Đô-hữu-Vi, Tourane, Tran Cảnh, Quảng-Ngãi, Hoang-Ta, Quynhon, Song-An, Bình-Định, Mông-Lương-Nha-Trang, Lê-nam-Hưng-Phan-Thiết, Thành-Thành, 38 Pellerin-Saigon, Nguyễn-bà-Nàng, Bắc-liêu, v.v., và ở các nhà đại lý bán thuốc Nam-thiền-Dương ở các tỉnh trong xứ Đông-Dương.

TRANH KHÔNG LỜI

LÉTA

m báo

làm báo...

« Tất cả có tám bộ, anh phải xem hết mà xem cho cẩn thận, rồi tôi hỏi đến sau »

Tám bộ sách ấy, mỗi bộ có trên, dưới hai trăm trang, chữ in nhỏ mà không có lấy một cái tranh ảnh nào đâu các bạn à. Thực dù cho người ta vát và gấp bầy, tám lần học bài thi.

Nhưng thế cũng chưa đủ cho Linh làm khô tôi.

Anh ta còn lôi dưới đáy hòm lên ba tập sách in thạch bản đưa ra bảo tôi đọc trước, làm bài vở lòng.

— Đây là những bài thường thức, đối với tôi tầm thường lắm, nhưng anh phải đọc qua để sửa soạn mà học những cái khó hơn. Anh theo những đầu bài trong này mà làm.... Tôi chấm cho. Rồi sau tôi khảo dần dần.

Tôi « nắm cái can-dảm vào trong tay », hết sức học trong bốn, năm tháng trời mà Linh vẫn không hỏi gì đến.

Hồi ấy, Linh làm « thư ký tòa soạn » cho một tuần báo lớn, lương tháng cũng khá rộng rãi để cho anh ta rộng rãi vung tiền đi. Linh nói :

— Tôi đã nhiều xu thì anh không cần lo gì lắm. Cứ ngồi đó mà học cho cẩn thận, họ rồi lại học, rồi lại học nữa, vì tôi xem ra anh không được thông minh bằng tôi.

Thỉnh thoảng túng bài, anh ta về nhà yò đầu, vò tai trước mảnh giấy trắng nó nóng lòng đợi người ta viết lên đấy, hoặc ngồi ý ra nhìn trân trân về một phía như cố tìm « yên sỉ phi lý thuần » nó núp ở trong bức tường. Khi nào anh đứng phắt lên, vỗ tôi một cái sái vai, hay liêng một quyển sách vào mũi tôi, miệng cười như nắc nẻ, ấy là lúc đã tìm thấy đầu bài. Rồi cầm cõi viết một thời, một hồi, chốc chốc lại hỏi tôi một chữ tôi nghĩa, nhờ tôi tra tự điển bộ hay bảo tôi xem đồng hồ.

ÂY HÀNG GAI

Rue du Chanvre Hanoi

Sào - chế hạng nhất trường Đại-học Paris
om chế các đơn thuốc cẩn thận.

— Sirops Giải khát như grenadine, citron vân vân 0\$85

chỗc nữa, anh có thể bắt đầu học nghề được.

Tôi kinh ngạc :

— Mới bắt đầu học nghề? Thế tám quyền sách tôi nghiên ngẫu bao nhiêu lâu, với bao nhiêu bài tôi viết ra chưa đủ sao?

— Đủ sao được. Anh còn thiếu kinh nghiệm. Anh không được phép cầu thả với nghề như thế, anh phải thận trọng mà học cho đến nơi. Tôi đã bảo không mấy chỗ, tôi sẽ đem cái « kinh nghiệm » cho anh.

« Không mấy chỗ » của Linh nghĩa là ba tháng nữa.

Ba tháng sau, khi Linh bắt tôi ôn lại các bài học rồi, anh ta lại lôi tờ báo về mấy tập lớn đủ các thứ báo chí tây, nam bắt tôi xem cho hết, xem cả những bài hay lẩn bài dở và bảo tôi phê bình từng bài.

Rồi một tuần lễ ba kỳ, anh ta vắt véo ngồi trên ghế, đạo-mạo như một quan chủ khảo, hỏi tôi từng ly, từng tí một về nghệ thuật và phương pháp làm báo. Tôi nói dở thì anh ta gắt gỏng, bêu thêm cái mồi đã bêu sẵn của anh ta, nhắc lại đến tám mươi nhăm lần rằng tôi là đồ tồi. Tôi nói đúng thì anh ta lặng yên.

Mấy muoi phen, tôi đã toan thay kè cả Linh với cái nghề quí quái của anh ta, cầm mõ định ra đi tìm cái khác. Nhưng nghĩ lại, lại thôi. Linh thấy thế, có lẽ cũng cảm động về lòng kiên nhẫn của tôi, nêu hứa ít lâu nữa sẽ đưa tôi đi giới thiệu với một tòa báo:

Tôi hỏi :

— Sao anh không đưa tôi vào tòa báo anh vẫn làm?

Linh nói :

— Ở báo nào còn được, chứ ở đấy, soáng như anh không thể làm được đâu.

(còn nữa)

LÉTA

THƠ MỚI

CHIỀU QUÂN

Quá quan đầy khói Chiều quân
Nguyễn Đức

Gió lặng, mây im, nước lung-lờ
Trời về Hán quốc, gốc trời xa
Hai con chim nhạn bay giao cánh
Đám thẳng xe tung cát bụi mù.

Xe giặc thêm gần cửa ải xa
Vương-phì buồn cảm nỗi tro vỡ
Nét hoa thảm đượm tình lưu luyến
Cuối mắt ngập ngút hạt lệ xa.

Nhớ lại tình xưa, giấc mộng vàng,
Âm thầm trong sương bóng mây tan,
Bàng hoàng chưa biết mơ hay tỉnh
Khoảnh-khắc xe đã đến ải quan.

Thành Hán trong sương lâm băng cắt,
Xe bay, trông dõi một đàn xa,
Chiều Quân sực tỉnh con ngựa ngất
Còn trường mắt trong uất lệ mù.

Quá quan Phiên tướng lại bên xe
Xuống ngựa cùng nhau đến lây quay
Kính cẩn tâu : « Giang son gấm vác,
Tù nay là riêng của Vương-phì »

Bởi mắt Chiều quân vẫn lạnh lung,
Cao trông theo dõi bóng mây hồng,
Lặng-lờ trở lại Hoàng-cung Hán
Bên chốn Quân Vương đang ngóng

trong.

Xe giặc, đường veo, cát bụi bay,
Xa mang Vương-hậu với lòng say.
Trông với trời Hán non, ngàn khuất,
— Cây lá bên đường giờ tắt lay.

Vũ-dinh-Liêm

THUỐC PHÁT MINH VỀ THUỐC THÍ NGHIỆM

BÁ-DÀ SON-QUÂN TÂN

Để giúp cho hàng phụ nữ trị về bốn chứng đau tử cung và bạch đái hạ. Hoặc bởi tử cung hư hàn, hư nhiệt, hoặc bởi khí sanh đẻ trắc trở náo động tử cung, hoặc bởi hơi độc máu xấu nhiễm vào tử cung, hoặc bởi gốc độc bình phong tinh của đàn ông truyền nhiễm. Bởi bốn chứng kể trên mà thành ra hai sợi giây chằng yếu, tử cung sai, tử cung sa, tử cung sưng, tử cung có vất thương, đau rát hai bên, đau rát da dưới, đau thắt ngang lưng, đường đại bồn uất, đường tiêu không thông, huyết trắng ra đậm đẽ có giây có nhọ, hoặc vàng, hoặc đục lợn mủ, lợn máu. Hãy uống BÁ-DÀ SON-QUÂN-TÂN không cần bơm rửa mà bình đẳng lành. — Đòn bà có thai, đòn bà mới sanh đẻ đau tử cung càng nghiêm. Giá mỗi hộp 1\$00, uống 5 ngày.

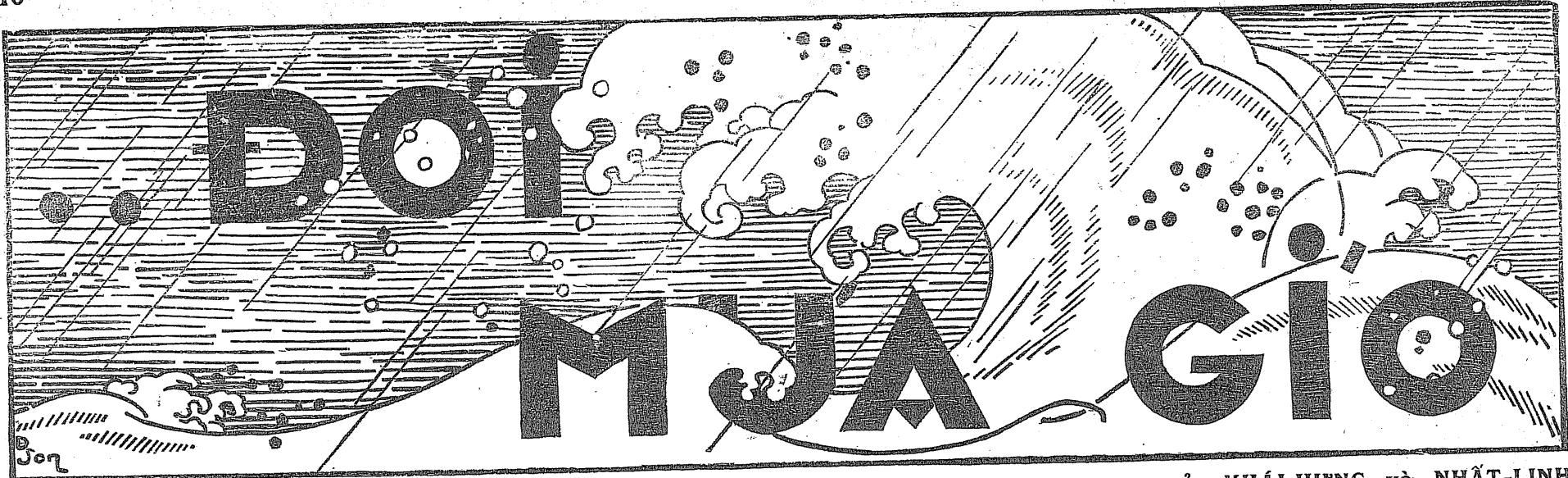
TAM TINH HẢI-CẨU BỘ-THẬN-HOÀN

Thuốc để giúp cho bạn thanh niết trị về ba chứng : Mộng-tinh, di-tinh và huỵet-tinh. Nằm chiêm bao thấy giao cấu cùng đàn bà tinh khí xuất ra là mộng-tinh. Không nằm chiêm-bao, tinh khí xuất ra là di-tinh. — Khi di-tinh, tiêu rỗng mạnh tinh khí ra là huỵet-tinh, làm cho đau thắt ngang lưng, tay chân nhức mỏi, gương mặt xanh xao, càng ngày càng ốm. Hãy uống TAM-TINH HẢI-CẨU BỘ-THẬN-HOÀN thì bình đết tuyệt.

VÕ - VĂN - VĂN DƯỢC PHÒNG

Chu nhán Y-học sĩ bào-chế THUDAUMOT (Nam-ky)

Đại-ly : M. Nguyễn-văn-Đức aux galeries Indo-binoises N° 108 Quai Célesteau et 11, Rue des Caisses Hanoi — Nguyễn-hữu-Phi, Toureau còn nhiều món thuốc khác, rất thần hiệu. Cần dùng nhiều đại-ly ở

XÃ-HỘI TIÊU-THUYẾT

VIII

Một người bà con của Chương có cái ấp ở làng Khương-thượng, rộng độ ba, bốn mẫu và giao cho vợ chồng một người nhà quê có họ xa ở đấy trông coi vườn ruộng. Chủ ấp cũng chưa nghĩ gì đến mỏ mang trống trót, chỉ cốt có một nơi khoáng đãng, mát mẻ để thường thường đưa bạn hữu về chơi mà hô hấp chút không-khi trong sạch nơi thôn dã. Vì thế ở đấy ông ta chỉ dựng tạm một cái nhà gỗ tạp lợp lá, có nền cao, có nhiều cửa sổ lớn, rộng và xây tạm một cái sân quần bằng gạch vụn trộn với vôi, cát, để thỉnh thoảng cùng anh em về tập dượt cho tiêu khiển.

Trước kia, khi Chương còn hoàn toàn theo chủ nghĩa độc thân, thì không một chủ nhật nào chàng không tới ấp ấy nghỉ ngơi. Sáng sớm rủ một vài người bạn thân đem sách, vác cần câu, cưỡi xe đạp, mang theo cả các thức ăn uống nữa. Rồi anh em ở đấy cho mãi gần tối mới lại trở về Hanoi.

Đã luôn mấy tháng nay Chương không về ấp. Chàng không muốn đưa Tuyết đi phô với anh em bạn. Hai lần Tuyết bỏ đi với tình-nhân cũ cũng đủ khiến chàng ghê sợ đám bạn hữu. Một lẽ nữa: Chương cho rằng rủ Tuyết về chơi vùng nhà quê là một sự mai mỉa đối với cô gái giang-hồ. Tâm linh hồn khôn khan với một đời vật dục còn biết cảm động gì, còn biết hưởng sao được những thú thi vị, còn biết ngắm sao được những cảnh nên thơ?

Nhưng sáng hôm nay, Chương vui có cái tự trưởng ngô nghĩnh ấy: đưa Tuyết về chơi ấp.

Kem P. H. từ số 39

KHỎI MƠI LẤY TIỀN

Lâu và giang-mai là hai bệnh rất nguy hiểm cho toàn chúng. Vày ai mắc phải muôn khởi tiền mất tài mang thi lai bẩn đường chúa khoán khởi mới phải trả tiền. Thuốc chế theo lối khoa-học, không dùng ban miêu thủy ngân nên không bốc lên răng, không vất vả và không hại sinh-dục; độ vài tiếng đồng hồ đã hết chuyên thấy đỡ rồi, chẳng bao lâu rút nọc.

ĐỨC - THỌ - ĐƯỜNG

241, Route de Hué (24 gian), Hanoi
có buồng riêng kham và chữa bệnh tinh rất hợp
về sinh, có gửi thuốc theo lối linh-hoa giao ngay
đi các tỉnh (nhỏ viết thư kتب bệnh) phân mìn, vi
có nhiều thứ - thứ nào cũng 0\$ 60 một ve - mỗi
thứ chữa một thời kỳ khác nhau;

Là vì chàng thấy Tuyết buồn mà chàng biết làm thế nào để Tuyết vui. Đã hai, ba lần chàng moi óc tìm những câu truyện vui kể cho Tuyết nghe, và trong truyện, chàng cố chèm vào những câu khôi hài có ý vị nhưng có lẽ Tuyết chỉ thấy truyện nhạt và lời khôi hài ngớ ngẩn, nên cái cười miễn cưỡng ở cặp môi nàng chỉ là bông hoa héo rũ dưới ánh nắng mùa hè.

Nhân Chương nói truyện đến người nhà quê, Tuyết mơ mộng nói liều một câu để tỏ với chàng rằng nàng vẫn nghe:

—Ồ! nhà quê thì thích nhỉ!
Mắt Chương long lanh. Chàng trưởng đoán được lòng sở thích của người yêu. Đã mấy hôm nay, chàng chỉ hỏi gắng xem Tuyết ưng thứ gì, muốn sắm vật gì, bằng lòng đi chơi đâu, cho được khỏi buồn. Vì thế, khi nghe Tuyết tỏ ý thích nhà quê thì chàng liền hỏi:

— Minh yêu phong cảnh nơi thôn dã ư?

Tuyết như vừa tỉnh ngủ, hỏi ngó ngắn:

— Thế à?
— Vậy ta về nhà quê chơi nhé?
Tuyết tỏ ý khó chịu:
— Về nhà quê anh, ấy à?
— Không, về chơi một làng gần đây thôi.

Tuyết có giọng khinh bỉ:
— Lại về chùa Láng như những cặp tình-nhân hay mong-mị ấy chứ gì!
— Không, về nhà quê thực kia.
Chương liền kể cho Tuyết nghe lai lịch cái ấp Khương-thượng rồi vui vẻ bảo nàng sửa soạn trang sức để cùng về chơi. Tuyết uể-oải vâng lời. Nàng chán nản đến nỗi mấy hôm nay nàng chẳng thèm cãi lại hay làm phát ý Chương nữa.

Nhưng khi ở trên xe điện bước xuống, khi đã rẽ sang một con đường

đất đẽ vào làng thì Tuyết bỗng trở nên vui sướng, cười khanh khách bảo Chương:

— Minh ạ, đã lâu lắm, em mới lại trông thấy nhà quê đấy. Thú quá nhỉ?

— Thế à?
Rồi Tuyết nói huyên thuyên, cười luôn luôn, hỏi tên từng cây, từng con chim, từng con trùng. Có khi nàng rẽ xuống bờ ruộng, xòe bàn tay se se soa lên trên những cây lúa mới cấy, màu xanh vàng trông mơn mởn non tươi. Chương đứng trên đường mòn cười ngầm nghĩa nàng nhẹ nhàng chạy nhảy như trẻ con mà hồi tưởng tới thời kỳ còn bé, nhất là khi thấy nàng lom khom, một tay kéo cao ống quần, một tay rình chộp một con cháu-cháu, thì chàng không thể nhịn bật cười lên tiếng được.

— Tuyết của tôi còn bé bồng quá.

Tuyết cười như nắc nẻ, vờ bén lén lấy khăn lau tay và bảo Chương:

— Ở nhà quê sung sướng lắm mình ạ.

— Hay ta về quê ở đi.
Tuyết nũng nịu:
—Ồ, phải đấy, mình ạ.
Một lát sau, hai người tới cổng ấp, một cái cổng rào chống. Chương quen hết thảy mọi người ở coi ấp, cắt tiếng gọi:

— Na ơi!
Tức thì tiếng sủa dữ dội của mấy con chó đáp lại liền. Tuyết sợ cuống quít, ôm chầm lấy tinh-nhân:

— Trời ơi, nó cắn chết bây giờ.

Bấy giờ một đứa con gái chừng

mười lăm tuổi chạy vội ra, vui mừng chào Chương:

— Ô kia ông giáo! lạy ông ạ.

— Thầy, u em có nhà không?

— Bảm ông, u con có nhà. Hôm nay ông về có một mình?

Tuyết ở sau tiến lên nói:

của KHÁI-HƯNG và NHẤT-LINH

— Chẳng hai mình là gì đây, em?
Na cười, chào:

— Lậy bà ạ. Nhưng mọi khi ông giáo về chơi cùng nhiều ông khác nữa cơ.

Nghe tiếng òn ào ở ngoài cổng, một đứa con gái nhỏ ấm nách một thằng bé vào khoảng hai, ba tuổi, cùng một thằng nữa độ lên bốn, lên năm ở trong nhà chạy ra. Chúng nó nhận ngay được Chương và reo mừng vui vẻ, đứng quây quần chung quanh. Tuyết chun mũi tỏ ý ghê tởm. Vì đứa con gái và thằng bé con ấm trong tay một cách nặng nề như con mèo tha con mới đẻ, đều chốc đầu và đau mắt. Còn thằng bé đi bên cạnh thì gầy còm như bộ xương trên cỗ có chắp cái đầu kệch sù, mà hình như nặng nề quá, chỉ chực sấp roi.

— Na con, lấy cho tao mượn hai cái cần câu thực tốt rồi tao cho tiền.

Con bé ấm em vội vàng vừa chạy vừa quay cổ lại nói:

— Con lấy cần câu của thầy con cho ông nhé?

Chương đưa Tuyết đi qua sân đê lên nhà trên vẫn đóng cửa khi nào không có chủ ấp hay bạn hữu về ấp chơi. Vợ người coi ấp đang mở các cửa sổ, chạy ra hiên chắp tay chào.

— Bác Na vẫn mạnh đấy chứ?

— Cảm ơn ông bà, nhờ giờ cũng khá.

Cả nhà hác Na (người nhà quê thường gọi nhau bằng tên con) tấp nập bận rộn, nào kẻ đi lấy tau, nào người đi đun nước, vì ở trong gia đình bác, ai ai cũng hiểu rằng mỗi khi có khách của chủ về ấp đánh quần hay cầu cá là một dịp kiếm được lời. Nhất là đối với Chương thì họ lại càng soán sít, hầu hạ chu đáo lắm; vì họ biết bao giờ Chương cũng rông rãi.

— Na ơi, đun nước mau lên. Chất to vào cho chóng sôi.

ĐẠI BỎ HUYỆT

Chuyên trị đau bà, con gái kinh huyết không đều, khí ra són quá, khí châm quá, hể tắc không ra, khí có kinh hay đau bụng, không trôi đổ, tim đen thành hòn, băng ra nhiều quá; khí hư ra nhiều chất trắng, đau lưng, rúc xương, nằm ngủ không yên giấc, quá trưa bâm hắp sốt, ấm ẩm, vắng dầu, chóng mặt, nằm ngủ bay mơ, thận thè cõm yếu, da thịt tê mê, đau trong da-con lâu năm không đỡ, hoặc bị tiền sản luon.

Mỗi hộp giá: 1\$ 00.
BÁN TẠI: Viện thuốc LẠC-LONG
Số 1 phố hàng Ngang, Hanoi

THUỐC TRỊ BA CHỨNG ĐAU BỤNG:

DÀ - DÀY, PHÒNG - TÍCH, KINH - NIÊN

Đau tức giữa ngực, lai chói qua sau vai, rồi đau lấn xuống ngang thắt lưng; ợ hơi lên cõi; có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa; đau như thế gọi là *đau dạ dày* (đau bao tử).

Đau bụng trên hay bụng dưới, còn đau rất dữ dội; hế ợ hay đánh trung tiện thì đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần: đau như thế gọi là *đau bụng kinh niên*.

Đau chói chỏi trong bụng ngày đau ngày không; ngày muôn ăn, ngày không muôn ăn, lo lắng thất thường; sắc mặt vàng vọt hay bụng béo, da bụng dày bị bích: đau như thế gọi là *đau bụng phong tích*.

Ai mắc phải, hãy viết thư kẽ chứng bệnh thật rõ, gởi cho bản hiệu sẽ gửi thuốc bằng cách linh-hoa giao ngay.

Thư từ và mandat đề:

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu: ĐIỀU-NGUYỄN ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

Tuyết tờ mờ ngầm nghĩa bá Na, một người đàn bà dâm đang, nhanh nhẹn tuy tuổi có lẽ đã ngoài bốn mươi.

— Nay bác, bác giai đi đâu?

— Thưa bà, nhà tôi đi cùng dỗ ở đằng ông lý.

Rồi chẳng đợi Tuyết hỏi, bá Na đem truyện mình kể cho Tuyết nghe. Bác lấy chồng từ năm mươi mười bảy. Mười tám để con. Nhưng số bác vất vả, hữu sinh vô dưỡng đến bốn lần. Mãi đến năm bác hai mươi bảy mới đỡ con đầu, cái Na, năm nay mươi lăm tuổi.

Tình cảnh nhà bác? Nào có ra sao. Chồng bác nghèo. Bác phải nai lưng ra làm ăn vất vả quanh năm. Ngày xưa còn khỏe thì bác đi mò cua, bắt ốc, có khi chung phần với chi em thuê tát một vài cái ao, cái chuồng. Nhưng bây giờ, bác yếu lắm rồi, bác không thể làm được việc nặng nữa, chỉ đi bắt sâu cho cây hay vun sỏi nhí nhảnh mấy luống rau quanh nhà mà thôi.

— Thưa bà, tính đẻ mười một bận còn gì.

Tuyết nghe câu nói mà rùng mình. Trời ơi, đẻ như thế thì có khác gì con lợn nái? Nếu người đàn bà mà chỉ có một việc đẻ thì đẻ thực té ngắt. Buột mồm, Tuyết hỏi:

— Bác đẻ làm gì lắm thế?

Ngây thơ, bá Na đáp:

— Thưa bà, còn biết làm thế nào mà giữ được cho không đẻ nữa.

Tuyết hơi ngượng về câu hỏi hoi vô lý của mình, nhất là người mà Tuyết hỏi truyện lại là một người đàn bà nhà quê chất phác, chẳng hiểu chi như Tuyết những lạc thú của ái-tinh nhục thể. Tuyết càng ngượng khi bác Na hỏi lại một cách rất tự nhiên:

— Thưa bà, bà đã được mấy các cậu các cô?

Tuyết quay mặt nhìn ra sân sẽ đáp:

— Chưa.

— Thảo nào mà bà trẻ đẹp thế. Người ta đẻ nhiều chỉ tò chong già.

Đó là câu nói khéo đẽ an ủy Tuyết. Người nhà quê họ rất giỏi về khoa nói truyện mà ta không ngờ. Khi họ lõi lời điều gì, họ chưa đến tài đẽ khỏi làm phật lòng kẻ khác, nhất là đây đối với bác, kẻ ấy lại là một bà sang trọng sắp sửa cho bác tiền.

Tuyết thì Tuyết vụt nghĩ đến con, thằng bé mà nàng xa cách năm năm nay, mà từ đó nhanh nay không một lần năn nít thấy mặt. Ngoài sân sau, mấy đứa bé nô đùa ở bên đống

đá. Tuyết nghĩ lẩn thẩn, làm bầm nói một mình:

— Có lẽ năm nay nó cũng chạy chơi lon ton như thằng bé kia rồi.

Tưởng Tuyết hỏi truyện gì, bác Na trả lời liều:

— Thưa bà, vàng, các cháu nghịch lầm.

— Thằng bé tên là gì thế bác?

— Thưa bà, tên cháu là Rô. Ấy, hôm ấy tôi đi bắt được một giò cá rô về thi sinh ha cháu. Vì thế tôi đặt tên cháu là Rô.

bày giờ bán cho ông chủ ấp rồi, vì ông chủ ấp đây có họ...

Bac Na ghé tai nói nhỏ:

— Kè ra thì ông chủ con là cháu họ nhà tôi cơ đấy. Nhưng giàu làm chi, khó làm em, phải không, thưa bà? Minh nhớ và người ta thì cũng phải giữ lê phép chứ.

Bác Na nói huyên thuyên, kè kè chẳng thiếu truyện, luôn mồm viện những câu tục ngữ, phong dao để chứng thực cho lời mình nói. Thi dụ bác muốn tỏ cho Tuyết biết làm

ba làm rái xinh xắn đưa cho Tuyết. Tuyết doi lên đầu, đứng khoanh tay, hỏi Chương:

— Cô đẹp không minh?

Chương ngầm nghĩa người yêu, trong lòng vui sướng:

— Minh đẹp lắm.

Bác Na thấy vợ chồng ông giáo nói truyện với nhau như trẻ con, thì lấy làm ngượng, đi lảng ra phía sau.

Chương và Tuyết đến ngồi câu bên gốc cây sung. Thân cây và cành xù xì vì trẻ con luôn luồn bám chặt đẽ lấy nhựa. Là sung xanh mà to bản rủ rủm rủ xuống mặt nước, trông sấp bóng, thành những chấm đèn vể đậm nét lên nền trời xanh trong vòn mây trắng. Nước ao yên tĩnh. Thỉnh thoảng tiếng một con cá con quẫy hay một quả sung rụng làm mặt nước đương phảng lặng như rạn ra một chỗ, rồi vết rạn lan tràn rộng mãi ra mà dần dần biến mất.

— Anh Chương!

— Suyt, im!

Chương vừa thấy cái phao nút chai nhỏ động đậy nhấp nhô. Tuyết nín thở, ngồi chờ, thì Chương đã giật lên ở đầu giây câu một con cá con, vừa bằng một ngón tay cái, Tuyết chạy lại reo hỏi:

— Ô thích nỉ! con cá gì thế anh?

Chương cầm con cá trong tay ngầm nghĩa, có vẻ tự đắc lắm:

— Con cá rô.

Tuyết nhớ tới câu truyện bác Na kể ban nãy, câu truyện đặt tên con là Rô vì hôm đẻ con bác bắt được một giò cá rô. Buồn rầu, nàng trở về chỗ cũ ngồi thử người ra mồm.

— Minh sao thế?

— Không! Em có sao đâu.

(Còn nữa)

Khái-Hưng và Nhất-Linh

Tuyết cười ngắt, quên cả sự buồn rầu ban nãy. Lịch sử những người nhà quê thực là giản dị, mà tư tưởng họ thực là thảng thắn và gần những sự xảy ra hằng ngày quá.

Gần ở cữ bác còn đi bắt cá ư?

— Thưa bà, chả làm thì lấy gì mà ăn. Năm ô được năm, sáu hôm là nhiều. Rồi lại phải đi làm đẻ kiếm ăn.

— Thế bác giai?

Bác Na bối rối một cách khinh bỉ:

— Nhà tôi thi nói làm gì? Chả biết một việc gì. Ấy, thưa bà, các bác khóa giờ giang như thế cả đấy, đi cầy không biết, đi làm thợ, làm thuyền cũng chẳng xong. May mà ông chủ giao cho coi cái trại này, không thi cũng đến khổ, đến đói nheo nhóc với đàn con.

— Vậy bác không có nhà ư?

— Ấy, trước cũng có đấy. Nhưng

sao bác phải vất vả làm việc thì không thể nào bác quên được câu « vì chàng, thiếp phải bắt cua, những như thân thiếp, thiếp mua ba đồng ».

Giữa lúc ấy, Chương ở ngoài vườn trở về, tay cầm hai cái cần câu, bảo Tuyết:

— Đi câu đi.

—Ồ, thư nhỉ. Đi câu đi.

— Bầm ông bà đã có mồi chưa? Hay đẽ con bảo cháu đi đào run.

Chương đáp:

— Cám ơn bác, tôi đã có đủ các thứ rồi. À bác có nón cho... mượn một cái.

— Bầm bà dùng nón phải không? Đẽ lấy nón cháu Na. Nó vừa mua được cái nón mới đẹp lắm.

Bác Na chạy xuống nhà dưới. Một lát bác mang lên một cái nón

PHONG - HÓA TUẦN BÁO
Mua báo kè từ 1 và 15, và phải trả tiền trước. Ngân-phiếu xin gửi về : M.Ng. trưởng-Tâm Directeur du P.H.

Tòa soạn và Tri-sự
no 1, Bd Carnot, Hanoi — Tél. 874

GIÁ BÁO

Trong nước, Ngoại quốc
Pháp và thuộc địa

Một năm... 3p.00 6p.50

Sáu tháng... 1p.60 3p.50

CÁC THỦ GẠCH NGÓI HIỆU

HU'NG-KÝ

đều làm bằng đất xét xanh

và đất xét trắng rất tốt mà bán

giá rất hạ.

NHÀ MÁY LÀM CÁC THỦ GẠCH TÀY VÀ NGÓI TÀY

hiêu HU'NG - KÝ

Ở số 8 phố Cửa Đông hàng Gà Hanoi—Giây nói số 347

VÌ HIỆU

HU'NG-KÝ

Có đủ các thủ máy móc tối tân đều làm các thủ gạch ngói rất tốt có thể đi lên trên không-võ.

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

TIN TRONG NUỐC

Việc giảm hưu bỗng

Hanoi — Trái lại với lời của sở Huân-điều trong bản dự án đề lên phủ Toàn-quyền, xin thi hành việc giảm hưu bỗng xác viên chức. Bản xứ đi 10% kè từ 15. 4. 34, quan Toàn-quyền định thi hành việc giảm ấy bắt đầu từ 15. 7. 34.

Bản Cứu tể dân Bình, Phủ đã quyên được hơn một vạn đồng

Số tiền của các nhà hảo tâm quyên giúp, tổng cộng được 14.304 đồng, đã nhài Đặng-Pháp ngân hàng gửi cho Ủy ban trung-tòng ở Huế để Ủy ban ấy chia cho các tỉnh bị nạn.

Bầu hai hội viên bản xứ phòng Cảnh-nông Bắc-kỳ

Những hạt bảo cù số 2 (gồm các tỉnh Cao-bằng, Bắc-kạn, Thái-nghuyên, Vĩnh-yên, Phúc-yên, Sơn-tây, Hòa-bình và số 4 (gồm các tỉnh Hưng-yên, Thái-Bình, Hà-nam, Nam-dịnh, Ninh-bình) sẽ bầu mỗi hạt một hội viên bản xứ phòng Cảnh-nông Bắc-kỳ.

Cuộc bầu cử mở từ 1er đến 31. 7. 34.

Việc tờ chửi lại trường Công-chính

Hanoi — Việc tờ chửi lại trường Công-chính này đòi như sau này:

Những sinh viên được điểm số trung bình là 13 trong kỳ thi tốt nghiệp được cấp một văn bằng có chữ ký của quan Tổng-trường học chính và quan Giám đốc trường ấy.

Viên thư ký Lục-lộ Lê kim Thu bị tống giam

Hanoi — Viên thư ký ngạch Công-chính Lục-lộ Lê kim Thu tòng sự tại ban kiêm sáu các ô-tô hàng đã bị tống giam vì đã bị bắt được quả tang ăn hối lộ của hàng ô-tô Con ngựa chạy đường Hanoi — Thái-bình 20 đồng để xin đòi giờ xe chạy. Sở-mát thám đã giao ông ký Thu sang tòa án để tùy quan Biên-lý xét xử.

Thi Y khoa bác-sĩ

Giao sư Lemaire, tại Y khoa đại học đường Paris, hiện nay đang lưu ở Hanoi để làm chủ khảo các kỳ thi Y khoa bác-sĩ.

Thi cử nhân luật

Kỳ thi cử nhân luật sắp mở nay mai sẽ do ông Gidel, đại biểu của Luật-khoa Đại-học đường Paris, làm chủ khảo.

Giới thiệu báo mới

Bản báo được tin đến Juillet này làm đồng nghiệp « Haiphong tuan báo » sẽ ra số đầu ở Haiphong.

Trong tòa soạn sẽ có ông Phùng Tất Đắc, người rất quen biết trong làng báo. Xin chúc ban đồng nghiệp phát đạt và trường-thọ.

Bản báo mới nhân được cuốn tạp-chí Pháp-văn « Việt-Nam » số 1 của ông Phạm-nghiêm-Cánh, tức Hy-Tông.

Xin giới thiệu cùng độc giả P. H.

Juillet 1934

Xuất bản

HAIPHONG TUAN BAO

Mỗi số 5 xu

Một năm : 2 \$ 50

Sau tháng 1, 30

Thu, ngân phiếu gửi về:

M. ĐÀO THIỀN-THUY

G Avenue O' d'Endhal

Emile Postale N. 2 Haiphong

Tin mừng

Bản báo được lin:

1. Ông Trần-bình-Lộc, sinh viên Cao-đẳng Mỹ-huật, nhà hội-họa thường vẽ và viết giúp báo P.H., vừa đỗ đầu kỳ thi ra. Ông được hội-đồng chấm thi tặng lời khen ngợi.

2. Ông Phạm-huy-Thông một nhà thiêng niên thi sĩ, cũng vừa đậu tú-tài tây phần triết học. Năm nay ông mới 17 tuổi ruồi mà đã xuất sắc về quốc-văn, nhất là về lối thơ mới. Đặc-giả P. H. ai đã thường thức thơ ông chắc cũng đặt vào ông rất nhiều hy-vọng.

Xin có lời mừng hai ông bạn giúp việc của bản báo. P.H.

TIN TRUNG HOA

Quân Nhật phái 45 chiếc máy bay đánh phá các thôn để báo thù giết đại úy Phan Chửng

Vì máy thôn ở Y-lan nồi lên kháng Nhật, giết mất viên đại úy Phan-chửng và hơn trăm quân, nên quân Nhật lấy làm căm tức, liền phái đại quân đến đánh, lại dùng 45 chiếc máy bay ném bom xuống tàn phá các thôn ấy.

Nhật muốn lấy Sát-cáp-nhĩ

Người Nhật muốn lấy nốt tỉnh Sát-cáp-nhĩ cho rộng bắc dò nước Mân-châu và để phòng khi có đánh nhau với Nga thì có lối tiện mà vận tải binh lính và lương thực. Hiện đương ra sức đắp các đường cái lớn ở biên cảnh hai tỉnh Nghièt-hà và Sát-cáp-nhĩ, về việc chính trị cũng đương ra sức hoạt động.

Thủ lĩnh quân nghĩa-dũng Liêu-ninh đã vào tay quân Nhật

Đặng-thiết-Mai, thủ lĩnh quân nghĩa-dũng tỉnh Liêu-ninh đã bị bố vợ là Truong Mô bắt nộp quân Nhật để lệnh 5 vạn bạc thưởng. Quân Nhật tìm hết cách để dụ Đặng đầu hàng đều bị Đặng cự tuyệt.

Sau khi Đặng bị bắt, ba vạn quân bộ hạ của Đặng do các tướng Uông-tiều-Đồng, Lý-hải-Sơn, Nhâm-phúc-Tường đều là học sinh tốt nghiệp trường Cao-đẳng quân sự, chia nhau thống lĩnh quân đội.

Hiện nay chưa có tin Nhật sử Đặng ra sao.

TIN PHI-LUẬT-TÂN

Phi-luật-tân có dự hội chợ Hanoi

Manille — Phòng Thương-mại Hanoi có mời Phi-luật-tân dự hội chợ Hanoi mở vào Novembre và Décembre năm nay, nhưng có trù được đủ tiền, Phi-luật-tân mới dự.

Năm 1924, xí này đã có dự một lần, còn lần này cũng sẽ có tham dự để khuếch trương hàng hóa trong nước.

TIN PHÁP

Việc đánh thuế gạo

Paris 3.6.— Theo lời yêu cầu của Ủy ban thuộc địa, Chính-phủ đã bãi việc hạn chế gạo Đ. D., nên định ưng chuẩn — nhưng chỉ là tạm thời thôi — món thuế gạo định trong dự án về việc phòng vệ cho lúa mì.

Hội Phụ-nữ quốc-tế

Dai hội đồng của hội Phụ-nữ quốc-tế họp ở Paris từ 2 đến 12-7-34. Hội này cứ cách ba năm họp một lần tại một trong các kinh thành lớn trong thế giới.

Hội chuyên xét về việc mở mang các công cuộc xã-hội lớn-lao do đàn bà các nước chủ-trương, cuộc tiến hóa của phụ-nữ và việc giao thiệp quốc-tế.

Hội hiện fhu lập được người bốn mươi nước.

PALACE

Le Meilleur Spectacle de Hanoi

Tuần lễ này — Chiếu-tich:

LES 28 JOURS DE CLAIRETTE

Phim khôi hài vui suối từ đầu đến cuối do ARMAND BERNARD và MIREILLE sắm vai chính. Có nhiều bài hát tuyệt hay nghe rất êm tai thú vị. Đố ai đến xem trông thấy ARMAND BERNARD mà không phi cười, cười nức nở.

Từ thứ tư 11 đến thứ ba 17 Juillet
Chiếu-tich:

SYMPHONIE EXOTIQUE

Vòng quanh thế-giới trong 80 phút đồng hồ

SYMPHONIE EXOTIQUE chẳng phải là một thiên-tiều-thuyết, mà là một cuộc du-lịch vòng quanh thế-giới.

Trong 80 phút đồng hồ ngồi trong rạp, các ngài sẽ lần lượt được xem những nơi danh-lâm-hàng-cảnh của 20 xứ xa-là, linh-hồn sẽ như phảng-phất trong giấc mộng, giấc mộng thần-tiên.

Phim SYMPHONIE EXOTIQUE sẽ đưa các ngài dì-xem những nơi sau đây:

Messine, Sông-dao Suez, bên Port-Said, Djibouti.

Đảo Ceylan cùng bãi biển Mont-Lavina, bên Singapour.

Vịnh Hạ-long, lăng-tẩm các bức dã vương ở kinh đô Huế.

Những cảnh rừng rậm thăm-u ở Cao-môn. Thành-phố Saigon, đảo Java.

Đảo Nouvelle-Calédonie.

Đảo Tahiti.

Đảo Martinique.

Đảo Guadeloupe..

Thật là một cuốn phim hiếm có.

OLYMPIA

Tu thứ sáu 6 đến thứ năm 12 Juillet 1934

8 JEUNES FILLES EN BATEAU

Chuyện rất hay, rất cảm động, có những cảnh bơi thuyền cùng plongeon của hội Hải-Yến toàn-nữ tài tử săm-trò trông rất thích mắt.

Un cours de Sténo — dactylographie sera ouvert le 2 Juillet 1934 à

L'ANNAM HỌC - DƯỜNG

Sténo-graphie . . . . . 2\$50

Dactylographie 2.50

Les deux cours 4.50

POUR TOUS RENSEIGNEMENTS SADD

RESSER AU SECRÉTARIAT DE L'ÉCOLE

(24 Nguyễn-Trãi)

ou à M. Phạm-huy-Quang,

204, Rue Coton, Hanoi

Số vốn trả gấp bội về kỳ tháng bảy tay định là 5.000 \$ 00

— Cụ lý, có món « sộp » lắm!
— Ngõ gì, chứ món ấy ở nhà què tú vẩn nhâm rượu luôn.

KHOA HỌC

TÙ LÚC TO' XE MỐI CHỈ HỒNG

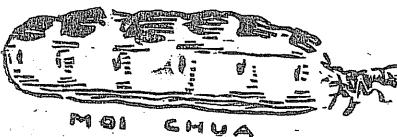
(Tiếp theo)

CHÚ rẽ mới xem chừng yêu vợ lắm. Mà dã yêu, tất phải nề. Nên chỉ húc cắm đầu theo một cách cực kỳ ngoan ngoãn.

Còn cô đâu, cô cũng yêu chồng lắm, nhưng yêu ngầm, yêu ngầm, tình yêu của cô chẳng hề để lộ bao giờ. Sau khi giải đồng đã thắt chặt, cô cứ tắt tát ngược xuôi, khiến cho đức lang quân chạy đến cong đuôi vẫn không kịp.

Được chú rẽ hiền như con cừu, cô ta làm nũng chắc? Hay cô ra oai cho cậu chồng biết cái súc bộ giò của cô chẳng? Chẳng phải cả. Tuy trong lúc cao hứng, vị tân lang theo đuôi kia có ngầm câu :

Đi đâu cho tờ đi cùng,
Đôi no túc cung chịu, ngực nồng túc cung cam.

Song cô chẳng nỡ đe nhọc đến chồng. Cô sở dĩ đe chồng phải lách thêch theo sau là vì từ hồi ngẫu nhĩ gặp nhau, đôi vợ chồng son vẫn phơi lung dưới ánh nắng hạ, nào có ai dã kịp nghĩ chi đến chốn ăn, chốn ở đêm nay đâu. May cô chẳng đến nỗi quá

mụ vì tình như đức lang quân, cô nghĩ ra trước, nên chẳng muốn cho chồng cô lo, cô môi sấp sấp, ngừa ngừa chạy tìm đất làm nhà.

Tới khi tìm được đất rồi, cậu mợ mối hết chỉ chỏ lại gật gật gù gù, bên mừng được noi lành, bên khen được hướng tốt. Đoạn hai vợ chồng son lòn ton làm việc :

Chị ngoam một miếng đất, anh cũng ngoam một miếng đất, chị bới bên này, anh cũng bới bên kia. Đôi anh chị ra công hì hục độ một giờ thì mặt đất đã bị khoét thành một cái lỗ hình bầu dục và xinh xắn.

Trong buổi đầu, cái hố ấy còn là cái buồng loan, cái nơi cho đôi anh chị tránh mưa, tránh nắng, tránh cả cái tiếng « mèo mả, gà đồng », chứ sau đây, nó sẽ là cái nhà máy đẻ, náo nhiệt thế nào, từ một kỷ trước ta đã biết.

« Một ngôi nhà đất, hai tấm lòng son », cái cảnh nên thơ ấy, họa chặng chỉ có những đôi vợ chồng mối được hưởng.

Nhưng cô đâu có chí cả, muốn gây nên sự nghiệp lớn, nên nếu chồng ngoảnh lại chỉ thấy vợ, mà vợ ngoảnh lại chỉ thấy chồng thì rồi còn gì buồn hơn nữa.

Anh chị muốn cái cảnh tịch mịch kia sẽ không có nữa. Muốn thi được. Nhưng cái muôn của đôi vợ chồng son lại càng mau được nữa.

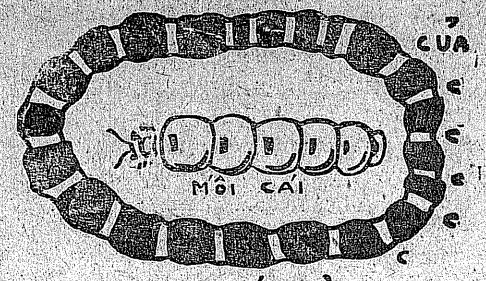
Nên chi, ngày ngày, nghỉ chân, nghỉ tay lúc nào là cậu ngồi ngâm cái bụng của mợ lúc ấy, cái bụng nó to dần lên một cách rất rõ ràng.

« Chẳng lẽ nào, me dĩ nó lại báng nước! », cậu tin chắc như vậy; mỗi lần cậu ngâm nghĩa, là mỗi lần mợ cũng mừng thêm.

Hai vợ chồng đều mừng cả. Thế rồi, thế rồi một hôm, thấy vợ « gọi ngầm » mình, cậu vội đếm đốt râu, tính từ bữa « thuyền quyền ứ hụ giữa dòng » tối nay đã 15 ngày lễ một. Cậu giật mình : mợ nó giờ dạ!

Nhưng xưa kia, nào cậu có ngờ đâu đến những « chỗ ngoặt ngoéo của con đường tình » mà học trước lấy khoa dở đẻ, nên nuóc đến chân, cậu thành ra luống cuống. Cậu lúng túng một hồi, rồi ôm choảng lấy lưng vợ, rồi không nhúc nhích nữa, rồi dương mắt nhìn xem nó sẽ xảy ra những sự phi thường gì. Nhưng chẳng có sự gì phi thường xảy ra cả. Nhà cửa vẫn lặng tanh, lặng ngắt, mà cô vợ đang cho ra một tràng những viên nhỏ tí. Cậu yên tâm, vội bỏ lưng vợ, chạy lại nào hưng nào nồng, nào lau chùi, trải truốt ra vẻ lành nghề lắm. Cậu biết đó là những trứng, cái mà vợ chồng cậu xưa nay vẫn ao ước được có. Nhất là viên

nào, viên này lai trắng tua ngà, nên cậu lại càng quý như ngọc, không giám lừa tau dung chạm hay đánh rớt đánh rơi.

Lau xong, cậu xếp cả vào một nồi cao ráo, sạch sẽ cho hợp vệ sinh.

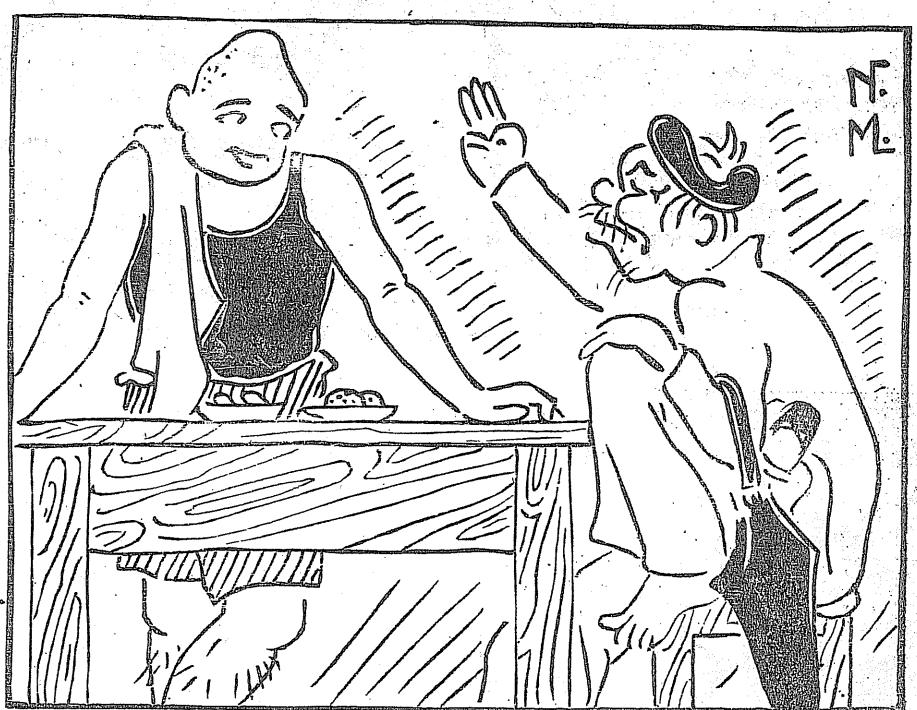
Thấy nhà tro tro chỉ có mình chồng là tay sai, mợ mối không nỡ để nhiều Chỉ cho ra hai mươi viên thôi.

Từ 19 đến 46 ngày sau, hai mươi cái trứng ấy nở, tức là được một lũ tay sai rồi. Bấy giờ cậu mới lên chức anh cai, mà mợ thì làm cái máy đẻ, cả ngày chỉ có việc nặn thườn trong buồng mà tuôn trứng ra.

Tuôn trứng ra như cái thác ngọc, quả nở tròn lên quả kia, đàn con ở dưới lấp lấp khuân đi chẳng kịp.

Mỗi ngày mợ mối cho ra tới 8 vạn trứng. Giá mợ mối lớn bằng trái núi, mà trứng mợ toàn bằng đồng, bằng đá, thì mỗi khi mợ đẻ, tiếng trứng trạm nhau có lẽ vang lên bằng sấm.

Chàng thứ XII

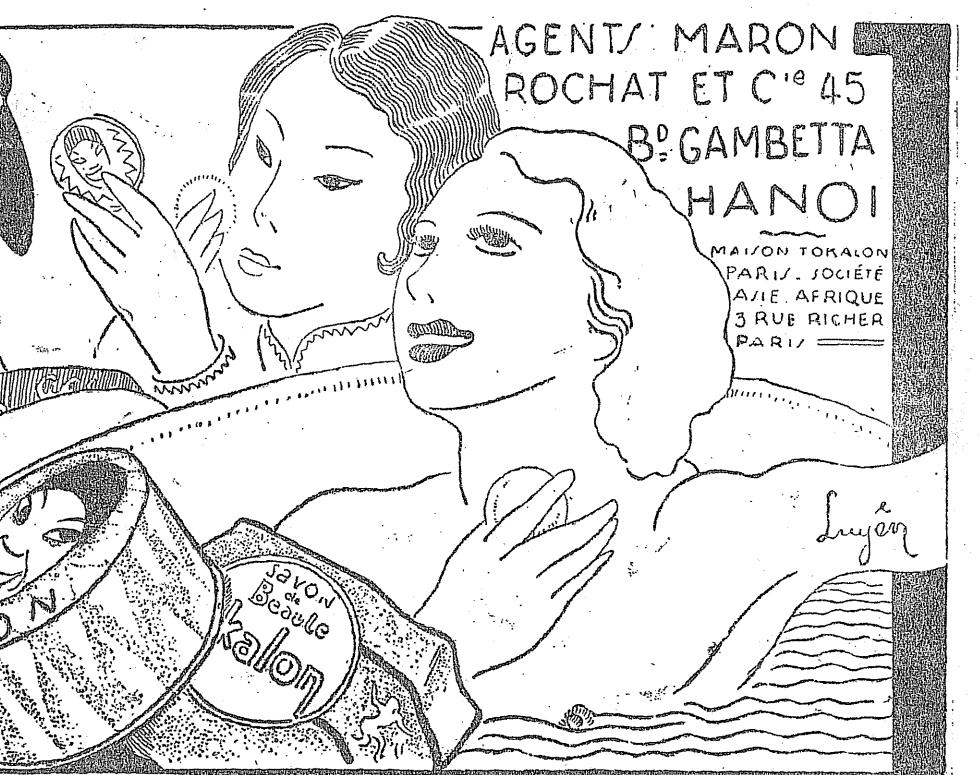

L. T. — Có « món sộp » làm cho một bát 3 xu. Mau, làm cho thật nóng hổi hổi mới ngon.

DÀN BÀ ĐẸP TÂN
THƠI AI CŨNG
DUNG KEM
PHÂN SÁP
SÁ PHÒNG
TOKALON

TOKALON

Luyện

NHIỀU SÁCH MỚI

1. — TRUYỆN BA GIAI (Trọn truyện 1 cuộn 0\$20) Rất hay, rất vui, ai xem cũng phải « phục » các khoe choi ngông của Ba Giai. Chả thế đã có câu tục ngữ: « Thú nhát Ba-Giai, thứ hai Tú-Xuất ». Hè ai mà nói dối ai, thì xin Tú-Xuất Ba-Giai đến nhà. »

2. — TRUYỆN 47 NGƯỜI NGHĨA-SỸ ở trong cuốn *Tinh-Thần phong-tục Nhật Bản*. Tại sao Nhật đánh được Nga, Tàu-Cao-ly v. v.. Tại sao Nhật gián mờ ước làm bá chủ hoàn-cầu... phải đọc cuốn T.T. P. T. N. B. này mới biết. Một cuốn trọn giá 0\$20.

3. — DẠY ĐÁNH GIẢN (Tập võ Tàu môn Thiếu-lâm số 5 giá 0\$40) Có nhiều hình vẽ rõ-rệt dễ học.

4. — DẠY VÕ TA (có đủ các bài Võ, đấu Roi và Vật. Hình vẽ uuh người sống. Giá Truug, Bắc kỵ 0\$40, noi khác 0\$50).

Đều do Nhật-Nam. Ấn, Thư, Hoa-Quán
104, Hàng gai Hanoi in và bán
(XA THÈM CUỘC GỎI)

TUYỆT NỌC

Lậu và Giang - Mai!!!

Phải bệnh này chưa chưa được rút nọc, di độc còn lại, thức đêm làm việc nhọc, nước tiểu khi trong khi vàng l่าน, vẫn đục. Mà bệnh Giang còn lại thấy dặt thịt mồi xương, nồi mun con như muỗi đốt v. v. chỉ dùng nhẹ 2, 3 hộp, nặng 4, 5 hộp là khỏi ngay.

Tên gói thuốc Kiên Tinh Tinh (triết nọc Lậu Giang) giá 1 \$ 50 một hộp.

Thiên truy!!!

2 hòn ngoại thận, hòn to, hòn bé, xung hả nang, dùng 1, 2, 3, 4 lọ. Bất cứ lậu, mồi là hai hộp co lên bằng nhau ngay, giá 0p60 một lọ 6p. 12 lọ.

BÌNH - HƯNG
39, phố Mã Mây, Hanoi
Giá: 548

Âm nhạc mới

Phụ trương Đông-pháp ngày 30-6, truyện « Thương hay yêu »:

.... Gót giày chàng cứ thong thả nên xuống đất như hòa nhịp cùng trái tim nàng Văn...

... Và hòa nên một khúc nhạc rất du dương, êm ái về « ái-tinh ».

Tiếng giày nện đất kêu lộp cộp thì hẳn trái tim nàng Văn kêu leeng keeng..

Êm tai

Sao-mai số 23, bài « Vội tắt lửa lòng » của Thanh-hà:

... Tiếng sóng vỗ ỷ-ầm hòa lợn với tiếng sinh sịch trong nhà máy điện, thật êm tai, vui mắt.

Ông Thanh-hà thật có một cái linh hồn nên thơ lám: tiếng máy sinh sịch, ông nghe rất êm tai, mà lại rất vui mắt nữa — Ý hẳn vì theo tiếng máy, còn có bụi than bay ra nữa.

Ăn gì

Phụ trương T. B. T. V. số 5170, bài « Trên đường Nghĩa-lộ »:

... Có hai phở ưa và phở

khách, còn các công sở ăn cả về một chỗ...

Không biết các công sở ăn cơm ta, cơm tàu hay cơm tây?

Cái gì tăng?

Cũng trong bài ấy:

... Dưới vành khăn nhung đèn lại càng như tăng thêm cái nước da mầu tai tái..

Cái gì ở dưới vành khăn nhung làm tăng nước da mầu tai tái? Lạ thay, không thấy tác giả nói.

Món quà

Thanh-niên số 18, bài « Tắt lửa lòng »:

... Chàng rú một tiếng chạy sô ra ôm lấy người đàn ông chạc 26 tuổi mà hôn...

Áy chết, nhỡ ra ông ôm lầm vợ người ta mà hôn thì khổ...

Ngòi lăm

Phụ trương Ngọ-báo ngày 26-6, bài « Đông-Hưng đại nguyên soái »:

... Đối với Nhật-bản và Á châu, ông Togo có công trận to tát hơn cả, ấy là ông đã đem Nhật lên ngôi bá chủ Đông-phương ngay từ 30n ăm về trước...

Ông Togo có công với nước Nhật, cái đó không ai dám cãi. Còn bảo ông có công với Á châu vì đã làm cho nước Nhật mạnh, thì hơi đáng ngờ một tí.

Phong-hóa đi học

(T. L. Tân-châu nhặt)

Việt-dân số 16, bài « Bạn thanh niên sắp đi sai đường »:

... Vì dụ có ba người đi coi (không được bốn người) một cô tiểu thư, ông cha vợ (!) trước hết dành gả cho ông huyện liền, chừng nào vì một lẽ bất trắc, ông mấy chịu gả cho ông con-mi. Nếu ông con-mi không cưới thì nhiên hậu ông mới gả cho ông lương y bốn quốc vân vân (còn vài hạng người nữa mà tác giả không muốn viết ra).

Nhật-tân số 46, truyện « Đêm một tẩm lòng »:

... Hòa dun con mắt theo đuổi chiếc tầu như đuổi theo cái mộng...

Ông dun con mắt đuổi theo chiếc tầu như vậy, rồi gọi nó về thế nào được?

Nghe thấp thoáng

Cũng số báo ấy, bài « Gặp gỡ giữa đường »:

... Gió lạnh thổi trên cây, nghe thấp thoáng như tiếng sáo gì ai oán...

Sao tác giả không khẽ khẽ trong xem tiếng sáo gì mà ngon miệng như vậy.

Lý luận lắm

(T. L. Tân-châu nhặt)

Việt-dân số 16, bài « Bạn thanh niên sắp đi sai đường »:

... Vì dụ có ba người đi coi (không được bốn người) một cô tiểu thư, ông cha vợ (!) trước hết dành gả cho ông huyện liền, chừng nào vì một lẽ bất trắc, ông mấy chịu gả cho ông con-mi. Nếu ông con-mi không cưới thì nhiên hậu ông mới gả cho ông lương y bốn quốc vân vân (còn vài hạng người nữa mà tác giả không muốn viết ra).

Nếu ông lương y bốn quốc, vì lẽ chắc trớ, thì ông cha vợ ấy chắc đem gả cho ông phán, nếu ông phán không lấy, lại đem gả cho ông ký, nếu ông ký không lấy, ông cha vợ đó dành đem gả cho ông... loong-toong vậy, mà nếu ông loong-toong cũng không lấy nốt thì đem gả quách cho tác giả bài ấy cho yên truyện đi.

Nhát Dao Cao.

cac bà cac cô

Muốn cho da được mịn, mặt được thêm tươi,
đều nên dùng kem, phấn vệ-sinh

THOR-RADIA

à base de THORIUM
et de RADIUM

Formule du Docteur Alfred CURIE

KEM 1 lọ: 1\$ 65
1 ống: 1. 10

PHẤN

đủ các
mẫu 1 hộp: 1\$ 40

CHỈ BÁN TẠI

CÁC HIỆU THUỐC TÂY
COUPARD à HAIPHONG
MUS à SAIGON
VEISSE à PNOM-PENH
IMBERT à HUÉ

Cắt phiếu này

(PHONG - HÓA)

Mang lai những hiệu
thuốc kê ở bên sê
được biểu một hộp phấn

THO - RADIA

VIEN - DONG TON - TICH HOI

HỘI TƯ BẢN SEQUANAISE THÀNH BA-LÈ LẬP NÉN
Công-ty vò danh hùn vốn 4.000.000 phat-lâng
một phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-soát của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp
Đảng-ba Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI ĐỂ DÀNH TIỀN

Tổng-cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — Giây nối số 892
Sở Quản-ly ở Saigon — 68, Bd. Charner — Giây nối số 1099

BẢNG XÔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG JUIN 1934

Mở ngày thứ sáu 29 Juin 1934 tại sở Tổng-cục ở Hanoi, số 32 phô Paul-Bert, do ông Goutelle, kẽ-toán chnyen-môn, chủ-toa, ông Nguyễn Văn-Khanh và ông Lê-văn-Thu đị toa, cũng trước mặt quan kiêm-sát của Chính-phủ.

XÔ SỐ	SỐ PHIẾU ĐÃ TRÚNG	TÊN HỌ NGƯỜI CÓ PHIẾU TRÚNG
Lần mở trước trúng: 5.000\$	10954	Lê Trọng-Phu. Kiêm-Sú trong bộ tại Huế có phiếu 200\$, đã góp 3\$. trúng lĩnh về . . . . . 1.000 \$ 00
	2367	Paul Goyot, 256 phô Galliéni Saigon, đã góp 50\$. trúng lĩnh về . . . . . 1.000 \$ 00
	3250	1) Nhũng phiếu này ở Saigon không hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng
	3250	2) Lazare, Siemréap, phiếu này trúng được lĩnh về . . . . . 200 \$ 00
Lần mở thứ hai trúng: 1.000 \$	3250	3) Phạm Văn-Đen Cho-lon, phiếu này trúng được lĩnh về 200. 00
	7699	Nguyễn Minh-Thúc, Saigon, đã góp 10\$, trúng lĩnh về 500. 00
	9526	Du Thị-Cam, Cho-lon, đã góp 4\$, trúng lĩnh về 200. 00
	12804	Nguyễn Ngoc-Thúc, Cho-lon, đã góp 2\$. trúng lĩnh về 200. 00
	15374	Đào Ngọc-Hanh, P. T. T. T. H., đã góp 1\$, trúng lĩnh về 200. 00
	163	Phiếu này 1.000\$ vốn ở Nam-dinh không được miễn trừ, vì tiền tháng chưa đóng.
	3332	A Phiếu 500\$ ở Kompongcham. không miễn trừ, vì tiền tháng chưa đóng
	3332	B Phiếu 500\$ ở Takeo, không được miễn trừ, tiền tháng chưa đóng
Lần mở thứ ba khỏi phải đóng tiền	8600	Bùi Văn-Mat, Thuduc, đã góp 4\$ trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 200\$ có thể bán lại ngay . . . . . 101 \$ 60
	9943	Võ Văn-Nam, Kampot, đã góp 3\$ trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 200\$ có thể bán lại ngay 101. 20
	12098	Nguyễn Thị-Nha, Nha-trang, đã góp 2\$ trúng lĩnh phiếu miễn trừ 200\$ có thể bán lại ngay 100. 80
	17590	Phiếu này chưa lưu hành.

Kỳ mở số sau định vào ngày thứ hai 30 Juillet 1934, tại sở
Quản-ly số 68 phô Charner Saigon.

Món tiền hoàn lại về cuộc xô số to nhất kỳ tháng Juillet định là:

5.000\$ cho những phiếu 1000\$ vốn

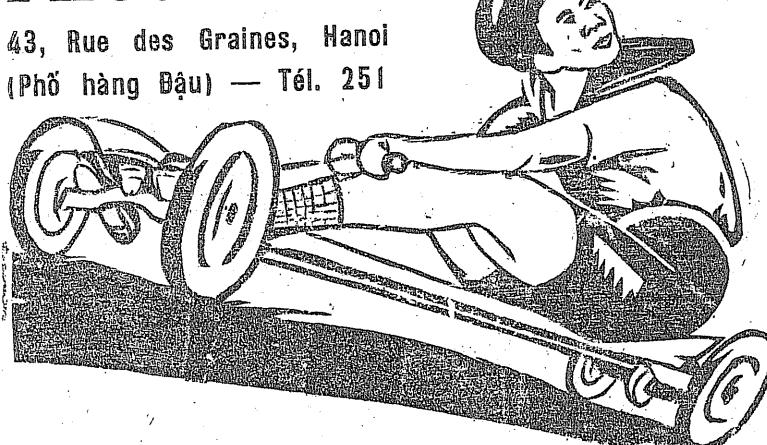
2.500\$ " 500\$ "

1.000\$ " 200\$ "

Muốn cho trẻ con được khỏe mạnh, bạo giạn, nhanh nhẹn, thi
không có cách gì công hiệu bằng cho dùng AUTOFORT của nhà :

PHÚC-LONG

43, Rue des Graines, Hanoi
(Phố hàng Đậu) — Tél. 251

GIÁ BÁN LẺ LÀ 3\$50 MỘT CHIẾC
BÁN BUÔN TỪ 10 CHIẾC GIỚI LÊN CÓ GIÁ RIÊNG

SỦA

NESTLÉ

HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON

BAO THẦU CHO
CHÍNH-PHỦ PHÁP

Độc quyền bán cho các nhà thương, các
nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v.v.
ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-mèn.

BÀI HÁT MỪNG BẮC-KỲ NAM-TƯU

Ta vè, ta tám ao ta, Ao ta tám mát rượu nhà uống ngon
Nghỉ thoi sống cạn đá mòn, Ai hay quốc-túy lai còn có may.

Nam nhân, nam-tửu

Người Annam nay uống rượu annam.

Thật tha hồ cắt chén với tri-ám,

Bỗ nhớ vụng thương thăm bao nhũng lúc.

Chất gạo có say không nhíc óc,

Hoi men cùng nhấp lai mềm môi.

Trải tang thương non nước đầy voi ;

Còn chút đó cuộc đời chưa đáng chán.

Rót đầy chén, uống cho cạn,

Họ nhà Tiên, nào những bạn Lưu-linh.

Yêu nhau một hớp củng tình.

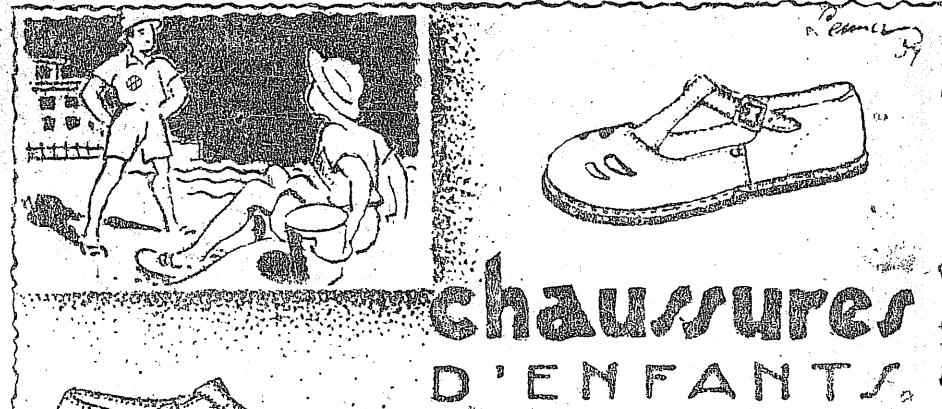
Công-ty vừa nhận được bài hát trên này của nhà thi-sĩ Tân-dà

TÂN-DÀ NGUYỄN-KHẮC-HIẾU

gởi mừng. Vậy xin cờ nhời chân-trọng cảm ơn soạn-giả và đăng dè

quốc-dân đồng lâm. CÔNG-TY RƯỢU VĂN-BIỀN lai cảo.

—

Chaussures

D'ENFANTS

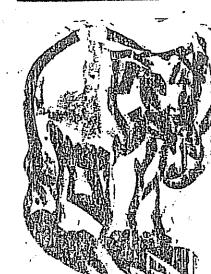
Pratiques, confortable, higiénique bon marché - Eté 1934

Gébricelion à la machine.

VANTOAN

RUE DE LA SOIE

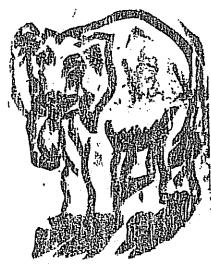
N° 95 - HANOI

CÁC QUÝ-KHÁCH HỎI GHO ĐƯỢC

NƯỚC HOA NGUYÊN CHẤT

HIỆU CON VOI

1 lọ, 3 grammes 0\$20, 1 tá 2\$00, 10 tá 18\$00

1 lọ, 6 grammes 0.30, 1 tá 3.00, 10 tá 27.00

1 lọ, 20 grammes 0.70, 1 tá 7.00, 10 tá 63.00

PHÚC-LỢI, 79, Paul Doumer, Haiphong, bán buôn và bán lẻ.

ĐẠI-LÝ: MM. Pham-hạ-Huyền 36 Rue Sabourain Saigon — Đồng-Đức 64 Rue des Canonniers Hanoi — Thiên-Thanh phố Khách Nam-dịnh — Phúc-Thịnh phố Gia-long Hué.

THUỐC LẨU

khỏi rút hán!!!

Bát cứ nặng nhẹ, chỉ dùng nhẹ 2, 3 hộp.

nặng 5, 6 hộp là khỏi tất hán. 0\$50 1 lọ.

Bán ở BÌNH-HƯNG 89, phố Mã mây, Hanoi

GIANG - MAI

Chóng tuyệt nọc!!

Nồi hach, đặt thịt, sỏi, minh mây mần tết

bát cứ nặng nhẹ, v.v...

Dùng 1, 2, 3 lọ, giá 0\$70 1 lọ khỏi rút ngay.

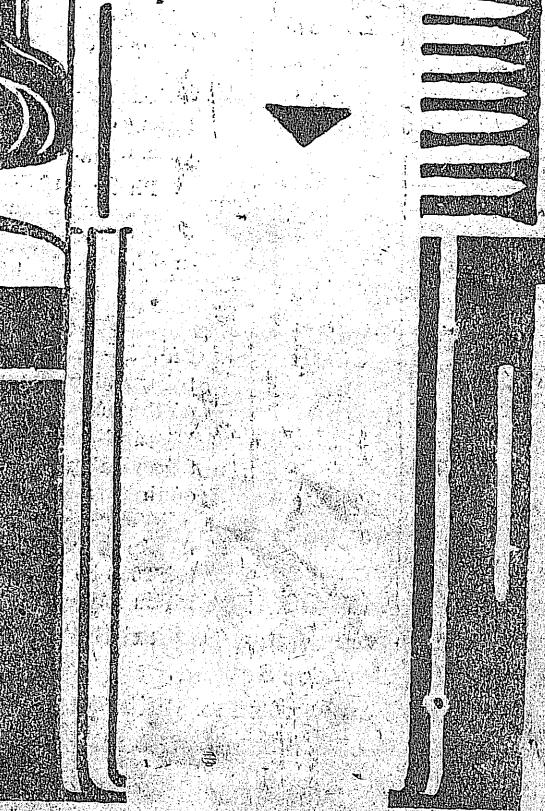
Bán ở BÌNH-HƯNG, 89, Phố Mã mây, Hanoi

RUOU-BỒ

VIN 33.500

VIN 33500
三 二 一 二

dùng ch

садаи bà ở cũ thù không gì bắn

GIA...: 2.10 MỘT LITRE.

BÁN TẠI

ARMACIE CHASSAGNE

59 RUE PAUL BERT - HANOI

ARMACIE BROU/MICHE

36 B: PAUL BERT - HAIPHON